

Kontakten

Ericsson
LM

LM-ARNAS TIDNING

Kontakten

LM-arnas tidning

Ansvarig utgivare: Hugo Lindberg
Redaktör: Sigv. Eklund, tel. 453
Redaktionssekr.: Håkan Kjell, tel. 1565.454

Redaktionskommitté:

Henning Augustsson, Vt 27, tel. HF 291
Rolf Fischer, T/Krmk, tel. Tellus 396
Folke Zandén, Vas, tel. HF 611
Karl Einar Österlund, Vt 18, tel. HF 718

Lokalredaktörer:

J Hagdahl, Ermi och BA, tel. 56; J Wäneland, SER, tel. 305; S von Melstedt, SRA, tel. 211; M Steiner, Kabelverket, Älvsjö, tel. 31; B Larsson, Alpha, tel. 17; A Hofström, SIB, tel. 231; P Nyhult, Rifa, tel. 109; C G Löfgren, FÖB, tel. 250; E Wandel, RGA, tel. 163; G Falkman, HU; A Olsson, SKV; A Jurstrand, Katrineholm; P Mowald, Söderhamn, tel. 49; A Bergman, Karlskrona; H Leksell, Örebro; L Falk, Alingsås; L O Larsson, Göteborg/Mölnådal.

Omslagsbilden:

Drive-in-telefonen debuterade i förra numret av Kontakten. Olympiaasset Gert Fredriksson visar nu att idén är något också för kanotister.

Foto: Arne Barthelson, HF/RF

Ur innehållet:

	Sida
Tjänstemännens pensioner	82
Elektronisk databehandling vid L M Ericsson?	83
Årets soliga söndag	87
Gäster från UAR	88
Rött, gult, grönt	90
LME:s voteringsmaskin 25 år	92
LM-dagens bilrally	95
Stora tipsvinsten	96
Idrott	98
DKB presenterar matematikmaskinen Atlas	100

Tidningsbilaga medföljer del av upplagan

ESSELTE, STHLM 60

Tjänstemännens pensioner

I dagarna har meddelanden distribuerats till tjänstemännen med information om ändringarna i pensionsvillkoren med anledning av att bolaget antagit den rekommendation i frågan, som utfärdats av Svenska Arbetsgivareföreningen och Svenska Industritjänstemannaförbundet och Sveriges Arbetsledareförbund. Det följande är därför endast att betrakta som en kort orientering och för närmare upplysningar hänvisas till förutnämnda meddelanden.

Rekommendationen innehåller dels en plan för kompletterande pensionsförmåner vid sidan om statlig allmän tilläggspension och statlig folkpension samt plan för obligatorisk grupplivförsäkring, dels regler för lönejustering i samband med ändringen av pensionsvillkoren.

De kompletterande pensionsförmåner-

na träder ikraft 1960 ifråga om ålderspension, fr. o. m. 1961 beträffande grupplivförsäkring och fr. o. m. 1962 betr. invalid- och änkepensioner. Hittillsvarande pensionsreglemente upphör att gälla per 1.1.1960 med vissa undantag för invalid- och änkepensionsfall till dess den nya planen träder ikraft i detta avseende och för vissa äldre tjänstemän, som icke omfattas av den nya planen.

Planen för kompletteringspension innebär, att ålderspension intjänas fr. o. m. 25 års ålder för man och 30 års ålder för kvinna. Invalid- och änkepensionskydd liksom grupplivförsäkring träder ikraft fr. o. m. 21 års ålder.

Besked om individuella kompletterande pensionsförmåner utfärdas för var och en som omfattas av den nya planen, när SPP hunnit utföra erforderliga beräkningar.

Ändringen av pensionsvillkoren är förbunden med en lönejustering (med vissa undantag bl. a. för personal som ej omfattas av nya planen) innebärande för bolagets del, att den s. k. 15 %-linjen följs. Löneändringen verkställs retroaktivt fr. o. m. 1.1.1960 och utbetalningen sker delvis i oktober och delvis i november.

Eftersom de nya pensionsförmånerna är uppbyggda av statlig folkpension, statlig allmän tilläggspension och den i det föregående omnämnda kompletteringspensionen samt att det erfordrats ganska invecklade övergångsbestämmelser, är det inte möjligt att på några få rader ge en klar bild av pensionssystemets funktion och förmånernas storlek. Den sammanlagda ålderspensionen (från 65 år för man och 60 år för kvinna) från de olika delarna i systemet skall kunna uppgå till i princip ca 65 % av lönen, och sjukpensionen vid långvarig, fullständig arbetsoförmåga skall kunna uppgå till samma belopp som ålderspensionen. Detta gäller för löner upp till 31 500 kr per år; för lönedelar däröver upp till fastställt »tak» är förmånerna hälften av det nämnda procentalet. Den sammanlagda änke- eller familjepensionen (inkl. grupplivförsäkringen) skall kunna uppgå till omkring hälften av ålderspensionens storlek (dock beroende på antal barn m. m.) på lön eller lönedelar upp till 31 500 kr per år.

För att uppnå de maximala förmånerna krävs i regel minst 30 pensionsmedförande tjänsteår. Vid kortare tjänstetid reduceras förmånerna. Betr. sjuk- och familjepension beräknas dock hur lång tjänstetid vederbörande skulle ha fått, om han tjänstgjort till pensionsåldern. Det bör i sammanhanget observeras, att nämnda lönegränser är rörliga vid penningvärdeförändringar i framtiden samt att den nya grupplivförsäkringen i och för sig inte påverkar de frivilliga grupplivförsäkringar, som tidigare finns tecknade inom företaget.

Övergångsbestämmelserna innebär i huvudsak, att gången tjänstetid före 1.1.1960 på visst sätt får tillgodoräknas i den nya planen.

Värdet av vad som fram till den 1.1.1960 intjänats ifråga om pensionsförmåner enligt hittillsvarande plan (fribrevsvärden) uträknas i samband med att det gamla pensionssystemet upphör vid den tidpunkten. Dessa fribrevsvärden inkluderas i de nya förmånerna och utgår alltså icke härutöver utom ifråga om fribrevsvärdet av familjepension och kapitalunderstöd, som sålunda kommer att utbetalas vid pensionsfall vid sidan om den nya planens förmåner.

Vad som meddelats i det föregående avser i Sverige stationerade tjänstemän. För utlandstjänstemännen utredes pensionsfrågan i samarbete med berörda myndigheter. Nya bestämmelser kommer att utfärdas, så snart erforderliga besked erhållits. Hittillsvarande pensionsplan tillämpas till dess för dem.

Nils Svensson

NYA PATENT

Å följande uppfinningar gjorda inom koncernen har under tiden 23 augusti-28 september 1960 beviljats patent (förteckningen anger uppfinnarens namn och tjänsteställe, uppfinningens titel samt patentnummer):

Jacob, W E W, HF/Us - Anordning vid pulstyrda elektroniska strömställare - 173.235;

Lindgren, E G, G/Tt - Kopplingsanordning vid automatiska brandalarmanläggningar - 173.340;

Håård H B, tidigare HF/TugC - Förfaringssätt vid en relästation för överföring av frekvens- eller fasmodulerade signaler - 173.304;

Alexandersson, H V, HF/AC, Ericsson, E A, HF/XT, Johannesson, S E E, HF/Ajk - Centralstation för automatiska kopplingsanordningar - 173.357;

Raub, W P, HU/Tk - Sätt att linda induktansspolar med två eller flera symmetriska lindningar - 173.372;

Holmqvist, G E O, tidigare HF/Ad, Rådeström, E G K, HF/Ada - Kopplingsplint - 173.433;

Bellander, J T G, SRA - Anordning vid videoförstärkaren i en televisionsmotagare - 173.429;

Dietsch, A K, HF/AdaC, Alexandersson, H V, HF/AC, - Anordning vid trådfjädermultiplar - 173.529;

Nilsson, N E, G/TvkC, Olofsson, A I, G/Tvl, Lindström, B W, G/Tvk - Telekommunikationsanläggning - 173.530.

ELEKTRONISK DATABEHANDLING (EDB) VID LM ERICSSON?

Alla har vi väl i ett eller annat sammanhang haft tillfälle att läsa något om elektroniska datamaskiner. Få ting har ägnats sådan uppmärksamhet och sådant intresse som just dessa. Ett otal artiklar har skrivits, där man mer eller mindre initierat redogjort för elektronmaskinernas konstruktion och prestanda. Dioder, transistorer, trumminnen, ferritminnen, aritmetiska enheter, accesstider, teckenrepresentation, etc är begrepp som ofta förekommit i detta sammanhang. Höga hastigheter har det också varit mycket populärt att tala om.

Elektronmaskinerna har stundom – och missvisande – kallats elektronhjärnor. Elektronmaskinerna är inte några tänkande maskiner men har ändå en förvånansvärt stor prestationsförmåga. De kan både »läsa» och »skriva», utföra elementär aritmetik, d. v. s. addera, subtrahera, multiplicera och dividera. Elektronmaskinerna kan också utföra jämförelser, göra ja- och nej-val, överföra information från en plats till en annan – och dessutom göra allt detta betydligt säkrare än sin mänskliga motsvarighet.

Men maskinerna kan göra detta endast om de förses med all härför erforderlig utrustning, matas med erforderlig information och framför allt får instruktioner om vad de i varje ögonblick skall göra. Maskinerna gör aldrig något annat än vad de

blivit instruerade till. Om instruktionen är felaktig blir också resultatet felaktigt. Att maskinerna arbetar snabbt är i sådana fall till ingen nytta.

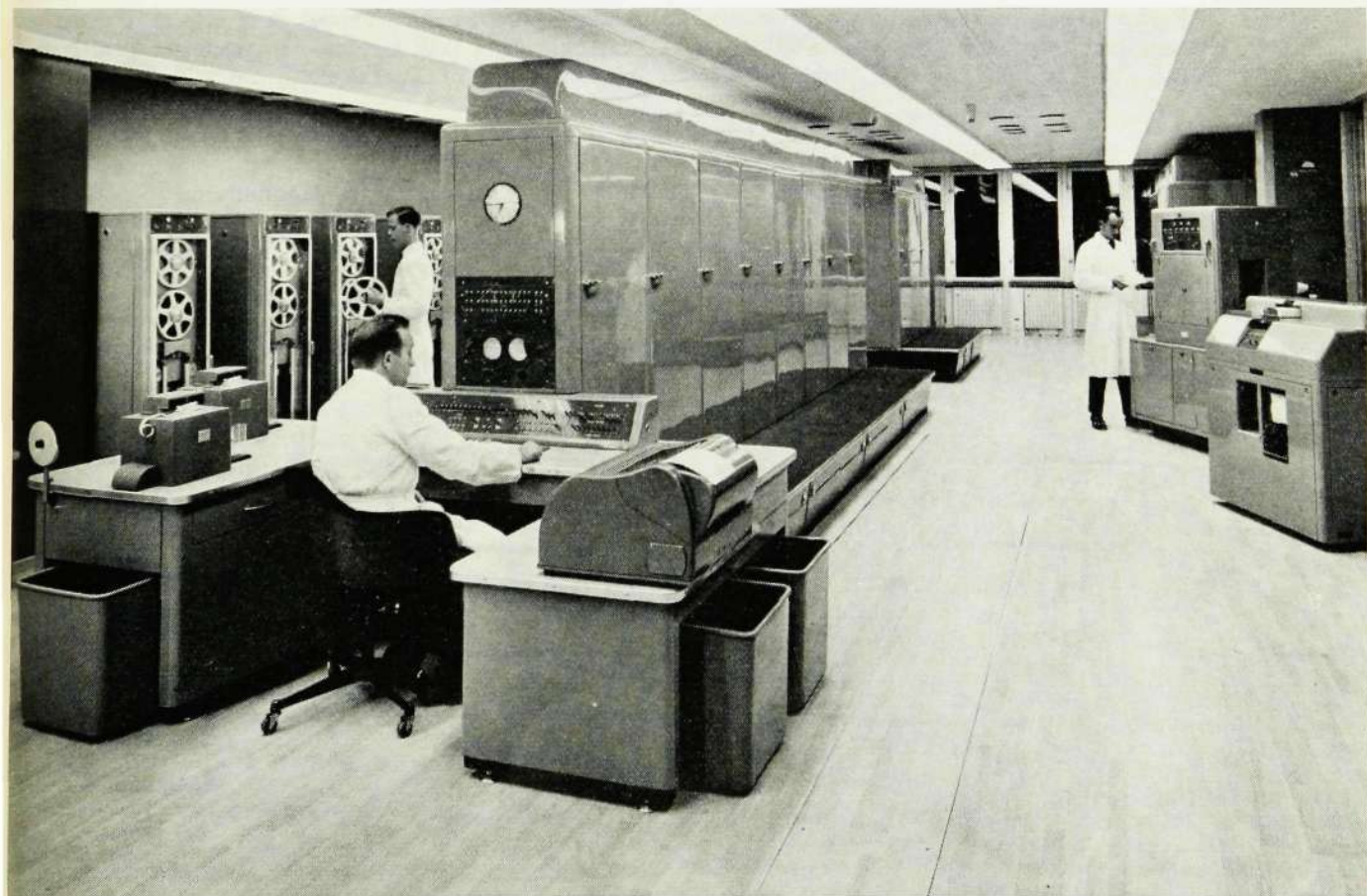
Elektronmaskinerna har ibland även kallats »idioter, som endast kan addera ett plus ett», vilket är sant men också missvisande. Visserligen adderar maskinerna bara ett plus ett men de gör det på några miljondelar av en sekund. På några minuter har de utfört miljoner ett plus ett-additioner och därmed kunnat utföra beräkningar, som man tidigare inte maktat med. Beräkningsproblem, som tidigare hade krävt åratals arbetsinsats och därför aldrig angripits, kan nu utföras på några månader eller veckor.

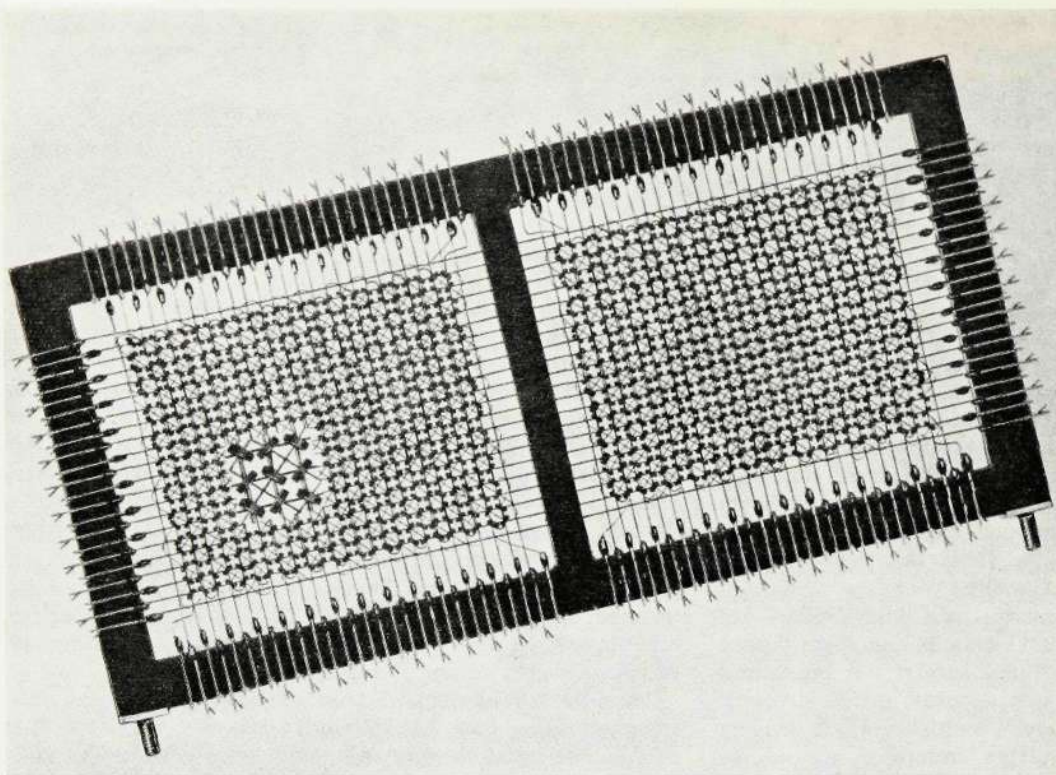
Inom det tekniska området har man haft stor nytta av elektronmaskinernas höga hastighet och stora räknekapacitet. Teknikerna var också de som först började använda sig av detta hjälpmedel, och de första elektronmaskinerna var konstruerade enbart med tanke härpå. Beteckningen matematikmaskin var därför signifikativ för dessa maskiner, som ju huvudsakligen var avsedda för räknearbete.

Man började dock snart inse, att man i elektronmaskinen kunde få ett förnämligt hjälpmedel också i kontorsarbetet. Detta ställer dock särskilda krav på maskinens utformning.

Totalty av en Ferranti-Perseus elektronisk databehandlingsmaskin. I Sverige representeras den engelska tillverkaren av maskinen – Ferranti

Ltd av L M Ericssons Driftkontroll AB (DKB), som till AB Data-centralen (Trygg), Stockholm, levererat den anläggning som bilden visar.

Ferritkärneminne med en lagringskapacitet av 1000 binära tecken. Som bilden visar består detta minne av ett antal små järnringar – ferritkärnor – genom vilka man dragit ett antal metalltrådar, vilka i sin tur monterats på en platta. Genom strömpulser över metalltrådarna magnetiseras ferritkärnorna, och en lagring av data erhålles.

En elektronmaskin består av vissa huvuddelar, vilka översiktligt visas i nedanstående figur, där vi återfinner:

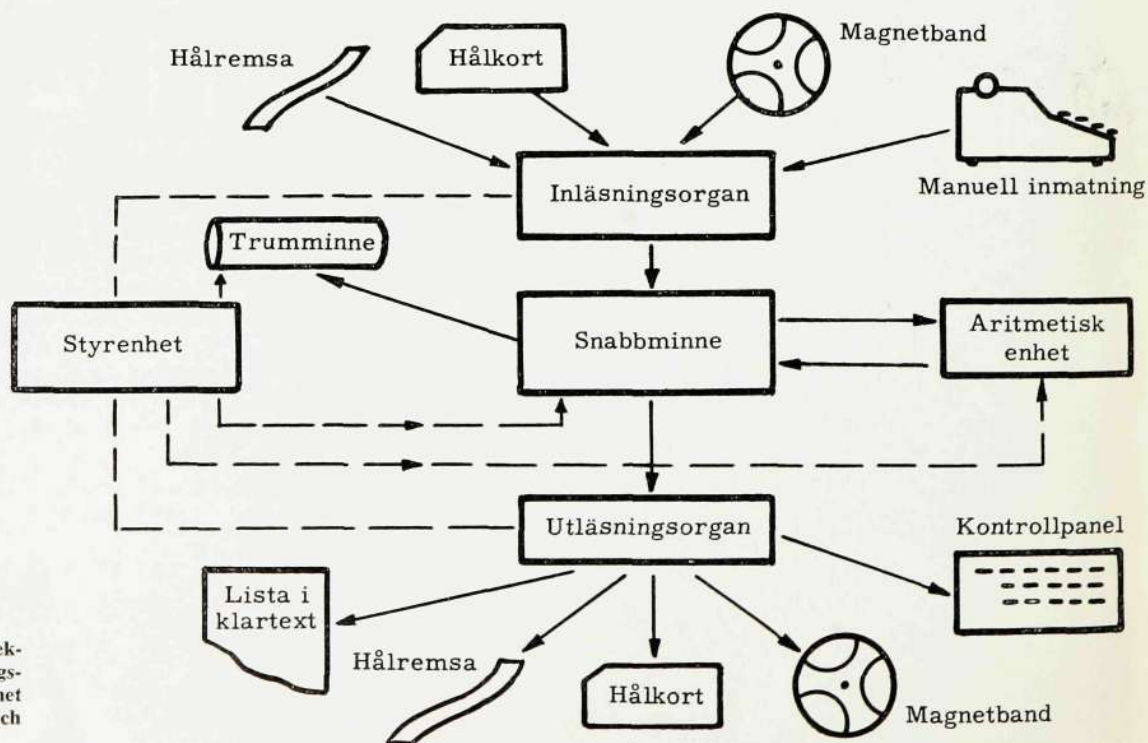
organ för inläsning av data i maskinen och

organ, där av maskinen bearbetade resultat kan erhållas, räkneenhet – ofta även kallad aritmetisk enhet – där det egentliga beräkningsarbetet i form av addition, subtraktion etc. utföres,

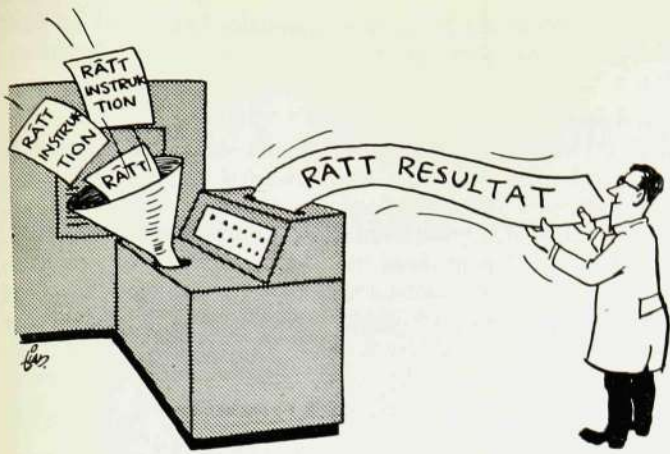
minnen för lagring av data, exempelvis delresultat att användas i ett senare beräkningsskede. Dylika »minnen» finns av flera olika slag, t. ex. ferritkärneminnen, som utmärker

sig genom stor snabbhet, d. v. s. man kan mycket snabbt komma åt data, lagrade i sådana minnen. De är dock mycket dyra i framställning, varför man får lov att kombinera dem med exempelvis magnetiska trumminnen, som visserligen inte medger lika korta »åtkomsttider», men är betydligt billigare i tillverkning.

Styrenhet som med ledning av uppgjort maskinprogram bestämmer vilka beräkningar som skall utföras, i vilken ordningsföljd detta skall ske, om resultatet åter skall lagras i minnet, när det skall läsas ut etc.

Principskiss över en elektronisk databehandlingsmaskin med centralenhet samt organ för in- och utläsning av data.

Vid tekniska beräkningar är det ofta fråga om att med utgångspunkt från ett relativt begränsat antal ingångsvärden utföra ett mycket stort antal räkneoperationer för att få fram ett resultat, som likaledes ofta representerar en begränsad datavolym. Detta ställer stora krav på minneskapacitet och snabb aritmetisk enhet, medan kraven på utrustningen för in- resp. utmatning av data inte behöver ställas så höga.

Med en viss generalisering kan man säga, att för kontorets databehandling är kraven på utrustningen den rakt motsatta. Här är det fråga om mycket stora datavolymer, som skall både matas in i maskinen och åter matas ut. Själva beräkningsarbetet är däremot ofta relativt enkelt. Detta medförde att man, för att kunna få en för kontorets databehandling lämplig maskin, i första hand fick konstruera utrustning för in- och utmatning av data, som motsvarar de krav, som denna databehandling uppställer. För närvarande finns också utrustning som medger att data med stor hastighet kan både läsas in och läsas ut i form av hålkort, hålremsa och magnetband. Man kan numera med snabbskrivare skriva ut resultat i klartext med skrivhastigheter på ungefär 3 000 rader per minut.

Kontorssidan har emellertid även ställt ökade krav på övriga maskinenheter. Framför allt har det gällt större minnen med möjlighet att snabbt återfinna där lagrade uppgifter. Här bör dock tilläggas, att motsvarande krav framkommit även inom det tekniska området.

Utvecklingen inom området elektroniska databehandlingsmaskiner har gått mycket snabbt och takten har inte visat någon tendens att avta. Ytterligare förbättrade maskintyper med större möjligheter såsom större hastighet, större kapacitet och större flexibilitet kommer säkerligen att föras ut på marknaden under kommande år. De maskiner, som nu finns, har emellertid sådana prestanda, att det för LME liksom för andra industriföretag finns all anledning att redan nu undersöka förutsättningarna att utnyttja de möjligheter dagens maskiner kan erbjuda. Företagsledningen vid LME har därför också satt igång en förutsättningslös undersökning av möjligheterna att införa elektronmaskiner för kontorens databehandling.

En sådan undersökning måste bli mycket omfattande. Till en del hänger det samman med att de elektroniska databehandlingsmaskinerna har så stor kapacitet och att förutsättningar därför bör finnas att till dem överlåta stora datavolymer för bearbetning. Men det är inte det enda skälet och inte heller det

Den magnetiska trumman består av en roterande metallcylinder, som belagts med magnetiskt material. Intill trumman har placerats ett antal elektromagneter. En strömimpuls över elektromagneten medför en magnetisering av den punkt på trumman, som i impulsögonblicket befinner sig under elektromagneten. Bilden visar den cylinder som omsluter själva magnettrumman, ävensom erforderlig utrustning för synkronisering etc.

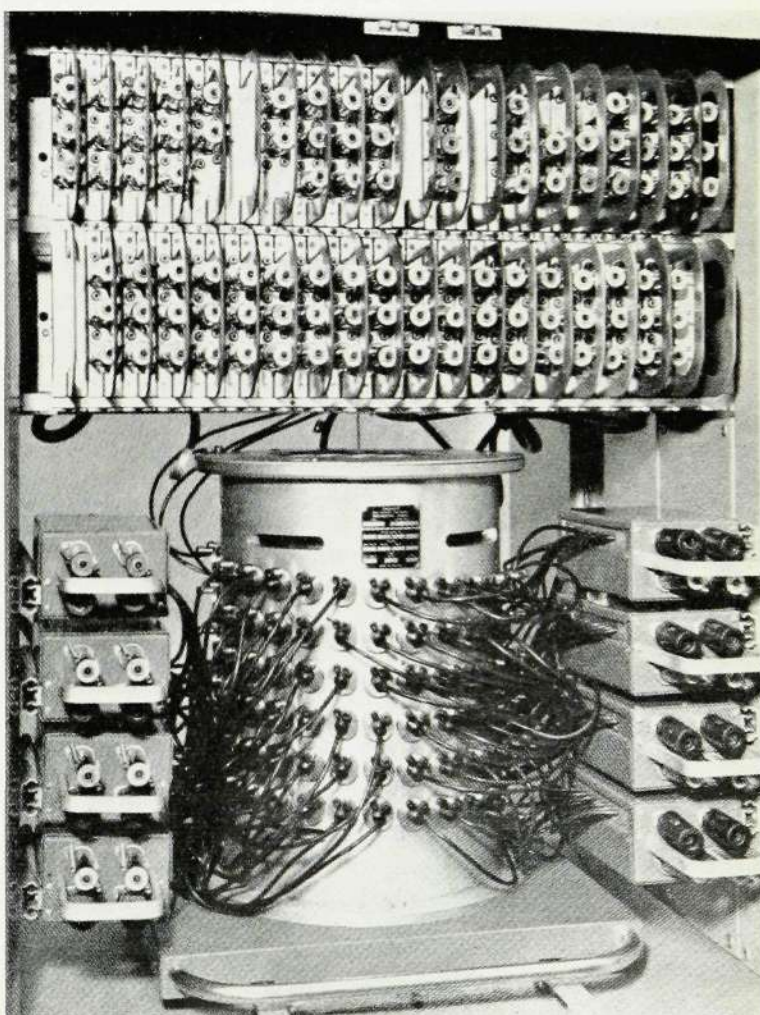
viktigaste. Man måste nämligen komma ihåg att de elektroniska databehandlingsmaskinerna innebär något mer än enbart ett kontorstekniskt hjälpmedel som snabbt kan utföra nuvarande hjälpmedels arbete.

Företag som inte inser detta löper stor risk att misslyckas, då de inför elektronisk databehandling. Misslyckandet innebär då inte att själva rutinerna rent tekniskt inte skulle fungera. Tvärtom. Arbetet löper säkerligen tillfredsställande och man har kanske inte heller stött på några större övergångssvårigheter. I realiteten har man dock i stor utsträckning bibehållit den gamla ordningen oförändrad. Man har med andra ord gjort punktvisa ingrepp och mekaniserat på sådana ställen, där arbetsgången ofta redan förut är starkt rutinbunden och standardiserad, t. ex. avlöning och bokföring – rutiner, där man kanske redan tidigare använt sig av hålkort.

Ett sådant tillvägagångssätt leder lätt till ett misslyckande, därigenom att man inte kan göra installationen lönsam. Visserligen har man med maskinens hjälp eliminerat manuellt arbete men långt ifrån i den utsträckning som hade erfordrats för att betala den dyrbara maskinanskaffningen.

Detta gäller dock inte för alla typer av företag. Dit hör bl. a. försäkringsbolagen. För deras del tillkommer ju slutprodukten – försäkringsbrevet – genom enbart kontorsarbete och deras »produktion» går ju ut på att på kontoret ständigt rutinmässigt bearbeta stora mängder av data. Här har man haft stora standardiserade databehandlingsrutiner, som det genom den stora volymen blivit svårt att klara genom ytterligare ökad personalstyrka i kombination med hålkortstekniska hjälpmedel. Genom att i rutinerna ersätta hålkortsmaskiner och kontorsarbete med elektronmaskiner har man lyckats göra dessa installationer lönsamma nästan uteslutande genom att använda dem som snabba kontorsmaskiner med stor arbetskapacitet.

Men vad är det då som skall berättiga anskaffning av maskinell utrustning om inte just möjligheterna att eliminera ma-

För att effektivt kunna utnyttja elektroniska datamaskiner fordras att data med stor snabbhet kan läsas in i och matas ut ur maskinen. Detta uppnås med magnetband, där data markeras i form av små magnetiska punkter. Bilden visar en s. k. magnetbandstation av det slag som Ferranti-Orion maskinen använder sig av och som har en läs/skrivhastighet av 90 000 tecken per sekund.

nuellt arbete? Frågan kan kanske besvaras med en förenklad liknelse hämtad från det militära området.

En artillerigranat är principiellt sett inte något annat än en effektivare variant av äldre tiders kanonkula. På samma sätt är det moderna raketvapnet inte något annat än en artillerigranat med större snabbhet, räckvidd och större sprängverkan. Införandet av dessa vapen har varje gång medfört en radikal omläggning av arbetsrutiner och metoder – i militära sammanhang talar man emellertid inte om arbetsmetoder utan använder begreppen strategi och taktik. Och den nya strategin har härvid gått ut på ökad samverkan – eller annorlunda uttryckt – integration mellan såväl krigsmaktens olika enheter som samhället i övrigt.

En elektronmaskin är principiellt sett ingenting annat än en snabbare, effektivare variant av räknemaskinen. Förhållandet dessa två emellan är ungefär detsamma som raketens till maskingeväret. Mot den bakgrunden inser man lätt att de elektroniska databehandlingsmaskinerna kräver en omläggning av strategin, d. v. s. ökad samordning mellan olika arbetsrutiner hos de företag som skall ta dessa hjälpmedel i bruk.

Denna ökade samordning skapar helt andra förutsättningar för lönsamhet. Lyckas man med hjälp av elektronisk databehandling lösa detta svåra problem kan företagen spara stora pengar, kanske inte så mycket genom att eliminera manuellt arbete, utan fast mer genom tidsvinster i form av snabbare ordergenomlopp, möjligheter att arbeta med mindre lager och förråd av material, hel- och halvfabrikat, säkrare men ändå med mindre tidskrävande bevakning etc.

För industrins del blir det därför möjligheterna att bygga upp ett samordnat integrerat system, som med tanke på lönsamhetskravet måste ägnas det dominerande intresset. Samtidigt blir möjligheterna att spara personal av underordnad betydelse. Snarare torde det i dagens läge, med de svårigheter att anskaffa personal som nu föreligger, vara mer realistiskt att konstatera, att vad elektronisk databehandling kan innebära

för personalens del är att man framdeles kan uppnå en ökad databehandling inom ramen för nuvarande storlek på personalen.

En förutsättning för att kunna införa samordnade system är att man har en översiktlig men samtidigt ingående kännedom om företagets olika databehandlingsrutiner. Detta är anledningen till att den undersökning, som nu påbörjats inom LME, måste läggas upp på bred bas. Vi är tvungna att genom en kartläggning av avdelningarnas olika arbetsrutiner få en bild av hur hela databehandlingen nu går till inom företagets olika organisationsenheter för att därefter med utgångspunkt från denna information och kännedom om vad elektronmaskinerna kan prestera, försöka bygga upp ett nytt system som ger de fördelar man hoppas på.

Undersökningsarbetet kräver en stor arbetsinsats. För ändamålet har inom företagets avdelning för kontorsorganisation bildats en arbetsgrupp – EDB-gruppen – som helt arbetar på denna undersökning. Det fordras emellertid också medverkan från de avdelningars sida, som berörs av undersökningen. För dessa avdelningar blir det nödvändigt att avdela personal, som på viss tid utlånas till EDB-gruppen och som genom sin ingående kännedom om respektive avdelnings rutiner och arbetsätt kommer att bli till mycket stor hjälp i undersökningen.

EDB-gruppen har också etablerat samarbete med DKB (L M Ericssons Driftkontroll AB), som har stor erfarenhet av datamaskiner. Företaget är ju svensk representant för de kända engelska maskintillverkarna Ferranti och ICT och har dessutom egen tillverkning, bl. a. av en maskin av koordinatväljartyp, den s. k. LM-kalkylatorn, varav hittills ett 60-tal levererats till företag i såväl Sverige som utlandet.

Parentetiskt uppställer sig här frågan: varför tillverkar inte LME också elektroniska datamaskiner? För många hade det kanske syntts naturligt, att en koncern som L M Ericsson hade gjort en effektiv insats att producera sådana maskiner på ett tidigt stadium. Datamaskintekniken är ju snarlik den elektroniska kopplingstekniken, där vi ligger på ledande plats. Orsaken till att så inte har skett, är att ledningen har funnit, att man gott kan se tiden an och vänta, tills den flora av olika typer, som nu utvecklas framför allt i USA har ansats. Genom våra kunskaper på det kopplingstekniska området kan vi utan större besvär gå in på tillverkning av datamaskiner, när våra resurser, som nu ägnas åt vårt huvudområde, telekommunikationerna, räcker till även för detta nya område.

LME har gjort sig känt över hela världen genom sina tekniskt förnämliga, driftsäkra produkter. I den hårda konkurrensen på världsmarknaden gäller det emellertid också att prismässigt kunna konkurrera. I den totala produktionskostnaden för företaget ingår kontorsidan med en allt större andel. Det gäller därför att se till att kontorets arbete bedrivs rationellt och ges samma möjligheter till rationalisering, som föreligger inom verkstäderna.

Elektronisk databehandling vid LME? Den frågan står som rubrik för denna artikel. Resultatet av nu pågående undersökning får visa om frågan kan besvaras jakande – om elektronisk databehandling kan ge ytterligare möjligheter till rationalisering av vårt arbete och ökning av vår konkurrenskraft.

Finn Hansen

Årets Soliga Söndag

14:e LM-dagen på Gröna Lund

På bilden t v har barntåget just startat från Djurgårdsbron, ovan en flicka ur Brännkyrkaorkestern. Nedtill en bild från Gröna Lunds entré, därunder den stora pensionärlunchen på restaurang Tyrol på Tivoli. T v därom snurrar karusellen med glada barn, och längst t v en detaljbild från utställningen av LM-produkter.

LM-dagsarrangörerna har som bekant ett avtal med Sankte Per, i vilket stadgas att det 1) aldrig skall regna på LM-dagar men 2) att regnet skall hänga i luften. Punkt 2 är tillkommen för att få LM-familjerna att stanna hemma från landet under LM-dagen.

I år svek Sankte Per delvis sina löften. LM-dagen blev nämligen Årets Soliga Söndag. Som tur var för arrangörerna trodde ingen LM-are på att solen skulle skina så värst länge – alltså blev det »festligt, folkligt, fullsatt», som Nalen-Topsy brukade säga, på Gröna Lund.

Årets program upptog en del LM-arrangemang, men gästerna roade sig huvudsakligen medelst »Grönans» vanliga attrak- och muntrationer. Pensionärerna bjöds på lunch på Restaurant Tyrol, där direktör Malte Patricks välkomststalade. Utanför och inne i restaurangen spelade Djurgårdsskalle (Allan Ulvborn på Tellus) och sjöng Djurgårds-

Emma (Karin Arevald, bensinstationen). På Tyrolscenen dansade folkdanslaget och där sjöng blandade kören. Innanför stora ingången till Gröna Lund spelade LM-orkestern. I sammanbindningsbanan mellan Tivolis två områden passade HF:s reklamavdelning på att ge LM-information och visa LM-produkter, däribland de nya bandspelarna. Radiola ställde ut sina nya TV-modeller.

För Tivolis lilla scen var det väl snudd på publikrekord. Där återfanns som största attraktion Hönebjär från Sködinge, alias Mille Schmidt, som lekte vilka lekar med LM-barn och andra barn. Där förrättade också direktör Hans Werthén prisutdelningen i LM-dagens bilrally (se annan plats).

Och så åktes det karusell och radiobil och tornado och snurrades det i tunna, vanns och förlorades och lunchades – allt till farfars priser enligt den nu två år gamla traditionen.

GÄSTER FRÅN UAR

Förenade Arabrepublikens egyptiska kommunikationsminister dr Mostafa Khalil ses här längst t h, tillsammans med generaldirektören i Egyptens telekommunikationsväsen dr Mahmoud Mohamed Riad, t v, och UAR:s ambassadör i Stockholm, Aboul Fetouh under rundvandringen på Huvudfabriken.

Från Egypten, som bekant numer en del av Förenade Arabrepubliken (United Arab Republic, UAR), har HF haft fint besök nyligen. Dr Mostafa Khalil, kommunikationsminister för den egyptiska regionen av UAR, gjorde en sverigeresa 28/7-5/8 och ett par av resans huvudpunkter var besök på olika svenska telefonanläggningar och på LM:s huvudfabrik. Dr Khalil besökte också Sieverts Kabelverk samt LM-anläggningar i Köpenhamn.

Från UAR har vi f. n. en grupp mer permanenta besökare, nämligen 17 teletekniker som i framtiden skall ta hand om skötseln av telenätet i Egypten. Femton av dem har sänts till LM genom UARTO, det vill säga United Arab Republic's Telecommunications Organization eller Arabrepublikens televerk, och två av dem kommer genom FN efter att först ha studerat i Holland och inom svenska televerket.

UARTO-männen är redan färdiga telefonmän (några av dem stationschefer) och inriktar sig främst på att studera de LM-produkter som UAR kontrakterat köp av, d. v. s. huvudsakligen koordinatväljarutrustning. Tre månader ägnar man åt

teoretiska studier, varefter vidtar tre månaders praktiska studier på någon anläggningsplats. När utbildningen är slut skall de sjutton leda montagearbetet på de nya LM-anläggningarna i Egypten.

UARTO-teknikerna trivs bra i Sverige och man har även hunnit vänja sig vid förhållandena. ICA har fått göra smärre justeringar av matsedeln i tjänstemannamatsalen – matvanorna är som bekant olika. En liten malör inträffade på en av Stockholms större restauranger, dit företaget bjudit chefen för studiegruppen. Stockholms restauranger använder nämligen fortfarande Kung Faruks gamla flagga . . .

Våra gäster från UAR heter (chefen nämnd först) K Hassanein, Mahmod Fakhry, Sami El Bahrawy, Amin Zaki, Saad Moharram, Mohamed Shaaban Sultan, Ahmed Ibrahim Elwi, Mohamed Mahmoud Issa, Abbas Mohamed Abd El Rahman, Habib Kamel Botros, Fahti Abbas Motaweh, Atta Issa Morgan, Mohamed Moustafa Dessuki, Abdel Mooti Hussein Abu El Ela, Iman Abdel Khalek Moustafa, Botros Bassili samt Naguib El-Solamy (de sistnämnda två FN-stipendiater).

På ovanstående bild samtalar minister Khalil med några av de 17 teletekniker från UAR som f. n. studerar på HF. T h ses besöksdelegationen tillsammans med UAR-teknikerna.

NYTT FRÅN USA

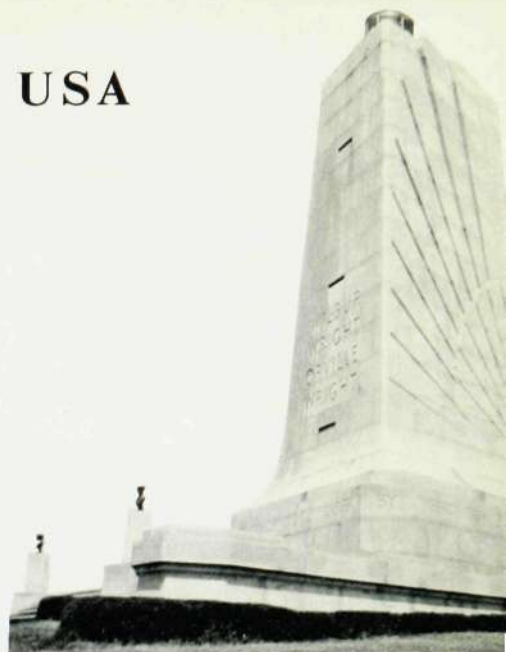
På bilden här ovan lyssnar kommunikationsminister Mostafa Khalil i LM Ericssons telefon m 1878. Bilden nedan visar ministern i samtal med verkställande direktören Sven T Aberg under besöket på Huvudfabriken.

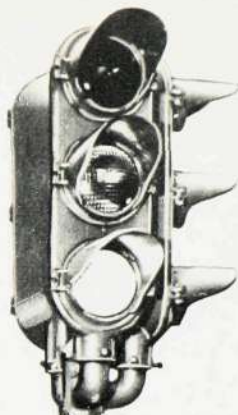

Ovan skriver UAR:s kommunikationsminister Khalil sitt namn i gästboken på HF.

Även om Kungl. Svenska Aeroklubben just sextioårsjubilerat när detta läses är inte motorflygningen så gammal. Den är sju år yngre och blir det först den 17 december om man räknar motorflygets födelse från bröderna Wrights skutt över sanddynerna vid Kitty Hawk i North Carolina. Vid Kitty Hawk står ett amerikanskt nationalmonument. Till detta monument skänkte nyligen LM Ericssons amerikanska dotterbolag North Electric Company två porträttbyster av Orville respektive Wilbur Wright i ungdomsupplaga. Bysterna är ett verk av den kände amerikanske skulptören Oskar J W Hansen. Avgjutningar av bysterna kommer även att finnas på Flygmuseum i Paris.

Nedanstående pampiga dekoration med satelliter, raketer och teletekniska symboler finns i North Electric Companys nyuppförda »Science Center» i Galion, Ohio. På parad under målningen står fr. v. styrelsemedlemmen i NEC Mr. Diener, advokaten Burchhalter, styrelsemedlemmarna Faulkner och Kingsley, styrelseordf. och verkst. direktören i NEC, William Tucker, Sven T Aberg (VD i LME och styrelsemedlem i NEC), Nils Sterner (v. VD i LME och styrelsemedlem i NEC) samt forskningschefen vid NEC Gunnar Svala, f. d. HF-are.

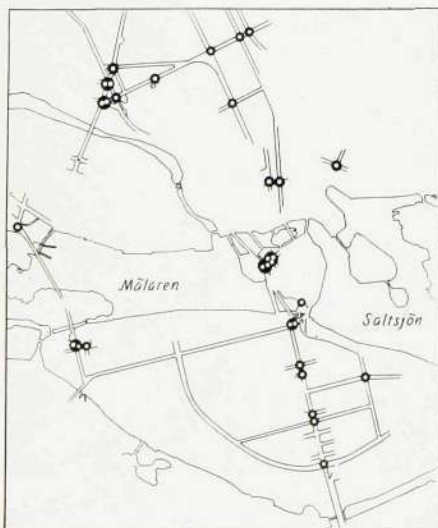

RÖTT...
GULT...
GRÖNT...

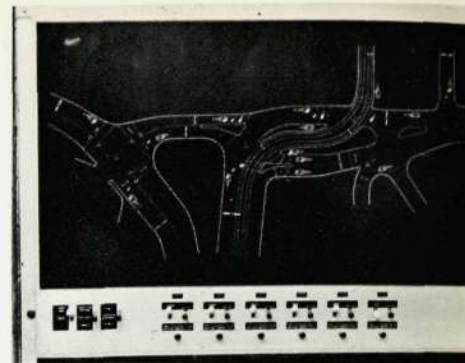
Bilden ovan är tagen från Riddarholmskyrkans torn och visar trafikapparaten vid Riddarhus-torget, där LM Ericssons gatusignaler är installerade.

LM Ericssons Signalaktiebolag levererar som bekant huvudsakligen järnvägssignalmateriel och järnvägssignalanläggningar. SIB levererar emellertid också gatusignalanläggningar. Under 1959 uppgick faktureringen för sådana till närmare 1 milj. kr.

Det finns gatusignalanläggningar av många olika typer. De mest avancerade är de som styras av fordonen själva. De ger de signalreglerade trafikplatserna största möjliga kapacitet, och de passerande fordonen får kortast möjliga väntetider.

SIB levererade sin första fordonstyrda anläggning till Götgatan-Högbergsgatan i Stockholm år 1949. Den stora nyheten i förhållande till konkurrenternas anläggningar var att SIB:s induktiva fordonsdetektorer installerades i form av jordkabelslingsor under gatunivån. Dessa blev därigenom helt underhållsfria och dessutom driftsäkra i alla väder. Detek-

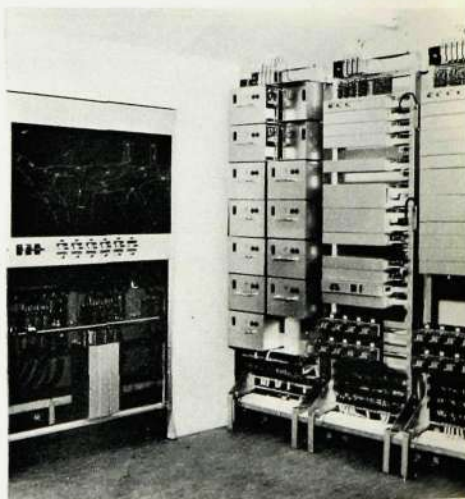

torerna har sedermera förbättrats ytterligare och utföras nu med plastkablar.

Under de senaste två åren har SIB levererat två stora komplicerade anläggningar till Stockholms Stad, nämligen till S:t Eriksplan och till Riddarhusorget. Båda dessa anläggningar består av ett flertal gatukors, vilkas signaler är samordnade. Reläutrustningen är placerad centralt i särskild lokal.

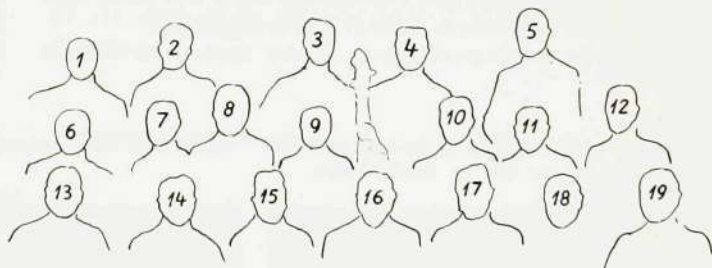
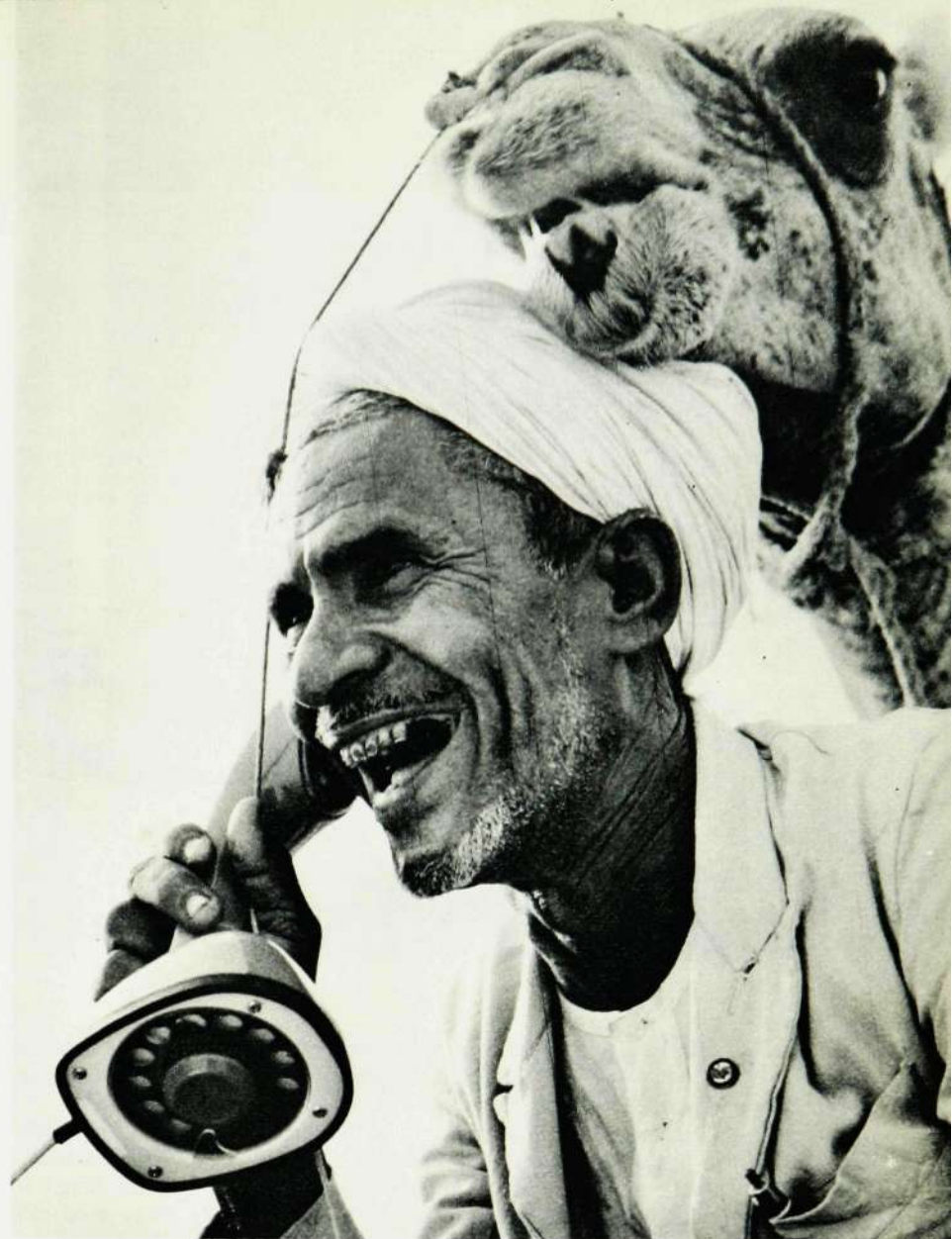
Anläggningen vid Riddarhusorget blev helt färdig i juni i år. Signalerna är som nämnts fordonstyrda, och gröntiderna varierar sålunda med den rådande trafiken. Signalerna är emellertid så sammankopplade, att fordon i huvudtrafikriktningarna som fått grönt på den första signalen om möjligt även får grönt på de följande signalerna inom trafikområdet och inte behöver stanna. Anläggningen är försedd med flera finesser, t. ex. en utrustning som räknar platsens totala trafikvolym och korrigerar samstyrningen, så att denna vid varje tillfälle blir den lämpligaste.

Sedan 1949 har SIB levererat inte mindre än ca 200 fordonstyrda signalanläggningar, de flesta i Sverige, men även ett stort antal i Norge, Danmark och Finland.

Bilden i övre högra hörnet visar en indikeringsstavla i kontrollrummet där de olika gatusignalerna kan avläsas. Ovan en interiör från kontrollrummet, där också reläutrustningen är placerad. T v en plan över SIB:s gatusignalanläggningar i Stockholm.

Ericofonen fortsätter sitt segertåg över världen. Allt längre bort från hemlandet uppenbarar sig den karakteristiska och numera välkända LM-skapelsen. Senaste rapporten kommer från Aden i Främre Orienten, och bilden t h visar att ingen miljö är främmande för Ericofonen. Nedtill gratuleras 6-faldige olympiasset Gert Fredriksson av fru Inga per Ericofon för OS-guldet i Rom. Bilden längst ned är tagen på Karlskronafabriken under ett besök av enheter ur franska flottan. 40 radiotekniker gick på rundvisning och tittade på (förutom KA:s vackra flickor) telefontillverkningen.

Vem är vem?

Vad inte Kontakten visste och vad inte LM-orkestern visste, det visste gamle LM-aren Gust Werner på Helgagatan på söder i Stockholm, nämligen namnen på medlemmarna av den första LM-orkestern. Det vill säga nästan alla. Är det kanske någon som kan hjälpa oss identifiera de återstående?

Vi visar bilden på LM-orkestern igen tillsammans med en nummermärkt konturbild. Här är namnlistan till den bilden:

1) »Trumpelle», 2) »Bas-Emil», 3) Gust Zetterwall, 4) Oscar Lelki, 5) »Kalle Rö», 6) Cederholm, 7) Aug. Carlsson, 8) ?, 9) ?, 10) Robert Öberg, 11) ?, 12) ?, 13) Johannesson, 14) Walle Ljungquist, 15) »Fiol-Lasse», 16) Sven Lovén, 17) Hesselgren, 18) ?, 20) ?.

**Att trycka fritt är stort,
att trycka rätt är värre...**

LM Ericssons voteringsmaskin 25 år

Sedan 25 år tillbaka har LM Ericsson varit med om att fatta kniviga beslut i den svenska riksdagen. Understrykas bör kanske att företaget varken vill ta åt sig äran av de visa beslut som fattats eller skallet över de kanske mindre visa besluten. Men fattat beslut har vi. Om pension. Om »omsen» m. fl.

Före 1935 röstade riksdagen genom att riksdagsmännen reste sig upp, en omständlig procedur som åt upp en hel halvtimme av riksdagsmännens dyrbara tid. Från och med 1935 sköter en elektrisk voteringsanläggning av LM:s fabrikat om den tekniska delen av röstningen. Riksdagsmännen behöver bara trycka på en ja- eller nejknapp och talmannen behöver inte räkna uppsträckta armar. Räkningen sköts av LM-anläggningen.

Riksdagens voteringsanläggning är den första i världen för

öppen votering. Tidigare fanns en anläggning i Helsingfors för sluten votering, också av LME:s fabrikat.

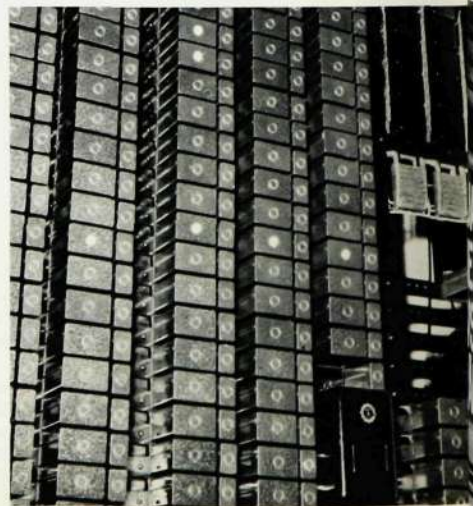
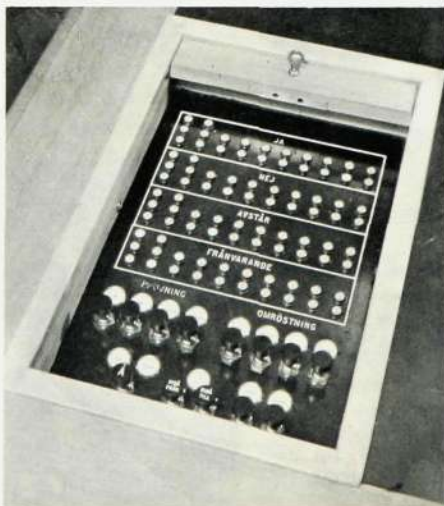
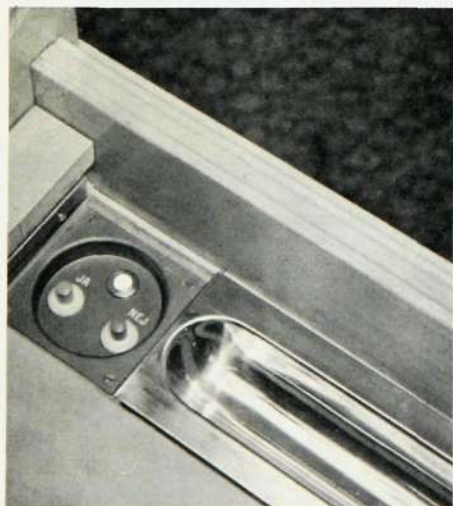
Innan voteringsmaskinen byggdes var det en rätt livlig debatt om man skulle våga sig på försöket att automatisera riksdagen. Kände tidningstecknaren Birger Lundqvist i Dagens Nyheter ritade en skräckbild av framtidens »mekaniserade riksdag» med robotar i riksdagsmannabänkarna, automatisk nedklubbingsanordning för talmannens bruk och automatiserade motorburna stenografer.

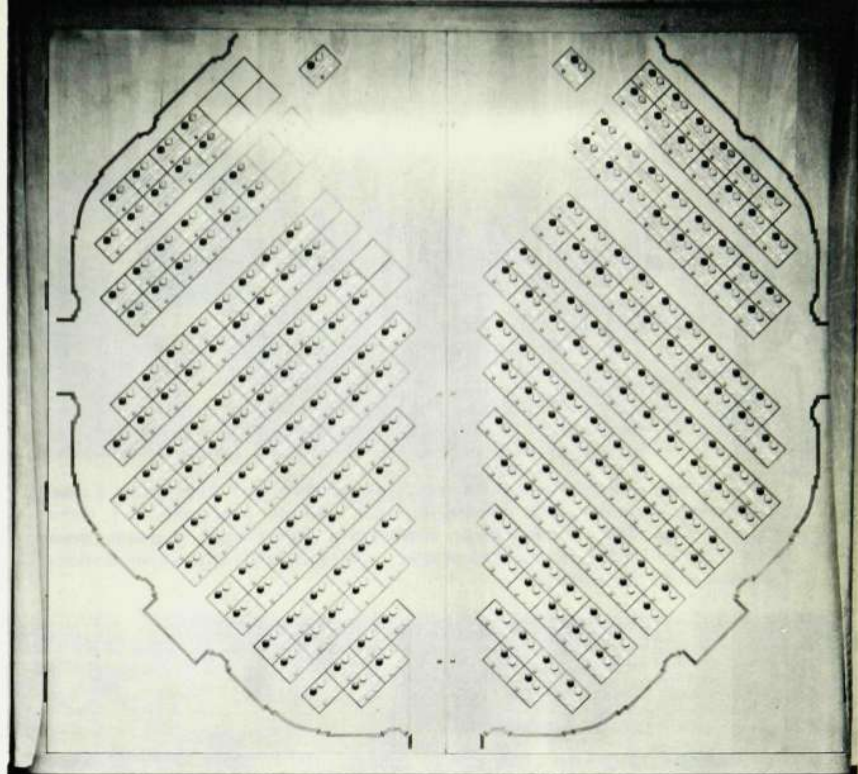
Nu skulle knappast någon vilja undvara voteringsanläggningen. Utom möjligen en och annan riksdagsman som i hettan råkat trycka på fel knapp och därmed hjälpt sina motståndare. Eller den riksdagskvinnorna som placerade ett vattenglas på tryck-

Varje riksdagsmans pulpet är försedd med två omröstningsknappar och en kontrollampa.

Talmannens manöverapparat.

Reläutrustning av LM Ericssons tillverkning.

Teckningen överst t v är gjord av Birger Lundqvist och ger en vision av hur en framtida mekaniserad riksdag arbetar. Därunder några besökare som provar riksdagsmännens voteringsanläggning. Den stora bilden visar en närbild av den individuella omröstningstablån.

re modifiering av anläggningen, men annars är det 1935 års maskin som registrerar och räknar rösterna fortfarande. Servicen på LM-maskinen har hela tiden skötts av FÖB-montören Olov Färnblad.

Vi skall också ge ett tips till den politiskt intresserade läsaren av Kontakten. Det är inte alls så svårt som ni tror att komma in i riksdagen, placera sig i en riksdagsbänk och votera. Man behöver inte ens göra en ansträngande politisk karriär – det räcker med att gå upp till Riksdagshuset någon dag det inte är session, klockan 11 eller klockan 15, och följa med på en visning. Varje turistgrupp får votera i andra kammaren (och på det sättet testas anläggningen i praktiken flera gånger om dagen).

knapparna och åstadkom voteringsensation. Om det skulle bli gny i någon av kamrarna över en »felaktig» votering så gäller det voteringsresultat som LM-maskinen anser är riktigt. Exempelvis vid pensionsomröstningen gjorde man dock ett undantag från regeln om maskinens omutlighet, på det att en elektronhjärna icke måtte ställas till eventuellt ansvar av kommande generationer.

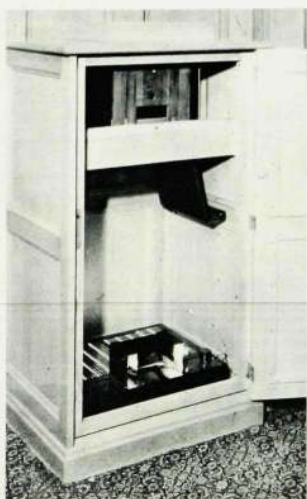
För att förebygga alla eventuella tvistigheter huruvida maskinen räknat rätt fotograferas det voteringsresultat som visas på en ljustablå på väggen i kammaren. Detta fotografiska protokoll arkiveras sedan.

Voteringsanläggningen prövas var tredje dag, under riksdagarna två gånger om dagen. För åtta år sedan gjordes en smär-

Närbild av resultattablån.

Kamera som fotograferar röstresultaten.

Fotograferat protokoll över resultatet av en votering i andra kammaren.

OMRÖSTNING I II KAMM.
den 3dec 1958
Banko utskottets utl. nr B5
huvud
voteringen.

Ja	Nej	Avst.	Frånv.	Ja	Nej	Avst.	Frånv.	Ja	Nej	Avst.	Frånv.	Ja	Nej	Avst.	Frånv.	Ja	Nej	Avst.	Frånv.
●				●				●				●				●			
11	●			12	●			13	●			14	●			15	●		
21	●			22	●			23	●			24	●			25	●		
31	●			32	●			33	●			34	●			35	●		
41	●			42	●			43	●			44	●			45	●		
51	●			52	●			53	●			54	●			55	●		
61	●			62	●			63	●			64	●			65	●		
71	●			72	●			73	●			74	●			75	●		
81	●			82	●			83	●			84	●			85	●		
91	●			92	●			93	●			94	●			95	●		
101	●			102	●			103	●			104	●			105	●		
111	●			112	●			113	●			114	●			115	●		
121	●			122	●			123	●			124	●			125	●		
131	●			132	●			133	●			134	●			135	●		
141	●			142	●			143	●			144	●			145	●		
151	●			152	●			153	●			154	●			155	●		
161	●			162	●			163	●			164	●			165	●		
171	●			172	●			173	●			174	●			175	●		

I Sjunde internationella elektronik- och atomutställningen i Rom deltog Fatme-Sielte med en monter, som besöktes även av italienske presidenten S E Gronchi. Fr v på bilden verkställande direktören i Fatme Luigi Baggiani, president Gronchi och generalöverinspektören för italienska telekommunikationsdepartementet A Antinori.

På kanadensiska nationalmässans utställningsområde i Toronto ägde Canadian National Business Show rum i juni. Kanadensiska Ericsson (Ericsson Telephone Sales of Canada Ltd.) deltog i utställningen. Bilden under t v visar LM Ericssons fabrik i São José dos Campos efter den nya tillbyggnaden.

General Phachern Nimibutr, generaldirektör för TOT (Telephone Organization of Thailand) i Bangkok, chef för de thailändska signaltrupperna samt kommunikationsministerns närmaste man, har varit LM-gäst 6-16 september. Med sig på sverigebesöket hade general Nimibutr nätteknikern ingenjör Chamroen Vajrabhaya och direktören för Eastern International Development, Boon Choob. Gruppen hade ett mycket omfattande program att avverka. Förutom HF besöktes SRA, SKV och Televerket plus olika telestationer. Gästerna hann även med ett besök i Helsingfors och ett i Mariehamn. Bilderna: Ingenjör Erik Lundqvist visar utställningen för delegationen, fr v ingenjör Vajrabhaya, direktör Choob och general Nimibutr. I bakgrunden försäljningsdirektören Arne Stein. General Nimibutr studerade intresserat LM:arnas arbetsmetoder. Under hans rundvandring togs en film för Thailands TV:s räkning.

Vem sjutton är den där Berglund?

T v en bild från kontrollen vid Kanaanbadet där man så snabbt som möjligt skulle ta sig över eller under stängerna. Bilderna längst ned: Hur många kuggar har hjulet? Den frågan skulle besvaras vid Tekniska museet. Utanför Rifa gällde det att hålla tungan rätt i mun, det var inte precis småspik som skulle slås i. Längst t h ser vi rallyvinnaren Gunnar Byrenius, HF Dpm, med segertrofén, en Radiolaradio.

Rallyts rent fysiska övningar utgjordes av spikislagning, hoppande i hage, kulstötning samt krypning under »mjölk-och-bullar-utspisnings-räck» vid badplatsen Kanaan.

152 av de 172 startande kom i mål. Sextio prisbelönades. De två första priserna utgjordes av två Radiola radioapparater, de tre nästkommande av ansenliga mängder bensin och de övriga av fina presenter av olika slag.

De 25 främsta i prislistan:

	Poäng
1. Byrenius, HF/Dpm	567
2. Brosäter, BA/Dpl	561
3. P-B Kalldin, HF/Zma	558
4. I Dahlberg, HF/Vbt	549
5. Sundin, HF/Vt 11	538
6. B A Bergström, BA/Ykl	535
7. C Allbring, GVf	532
8. Bergman, HF/Vkp	525
9. I Piiskär, HF/Vba	523
10. K Eriksson, HF/Cfk	504
11. B. Jemfalk, KV/Vkt	489
12. M G Hedman, DBK	487
13. Fru Ekström, HF/N	485
14. K B Bernholtz, HF/Aib	483
15. K Berg, HF/Dp	483
16. O. Arvidsson, HF/Vt 17	483
17. B. Fritzell, KV	483
18. J Grönqvist, HF/Vt 32	483
19. Å Olsson, HF/Yo	481
20. E Nordström, HF/Ytb	479
21. A Vender, HF/Mr	479
22. L Ericsson, HF/Cbh	478
23. E Holm, TV/Vt 42	478
24. L Dahlberg, HF/Cxr	478
25. L Nilsson, HF/TVkm	477

K. Hufvudstadens mest eftersökta person söndagen den 11 september var en person vid namn Berglund. – Vem sjutton är den där Berglund? Är det borgarrådet? Är det Cornelius Berglund på LM? Är det kanske Bullen Berglund och var bor han förresten? Inte minst på Gröna Lund frågades det.

Det var deltagarna i LM-dagens bilrally som frågade och de var inne på alldeles fel linje – Berglund var i dagens sammanhang inget personnamn utan namnet på en högst förtjusande liten herrgårdsdyll i Ulriksdals slottspark. Namnet finns t. o. m. utsatt på Stockholms Spårvägs-karta, vilken man får förutsätta att ingen rallybilist hade glömt hemma. Bara 20 rallybilister av 172 hittade gården Berglund (eller Berglunda). Hur många bilister som snurrade runt de ovan-nämnda personernas bostäder på kontroll-jakt vet vi inte.

Tävlingen var annars relativt lätt för de deltagare som bl. a. medförde den oombärliga litteraturutrustningen Nordisk Famil-

jebok, telefonkatalogen, Vem är Vem?, Suecia Antiqua et Hodierna m. fl. böcker – bibeln inte att förglömma. En ung man vid starten blev förtvivlad när han såg körordern för kontroll 8, nämligen »1 Mos. 12: 5». – Jag har ingen bibel, förklarade han. – Stick hem och hämta den, rädde honom en kontrollant. – Jag har ingen hemma heller, jag får åka till nån bekant. (Vad bekantingen tyckte och trodde, när han blev uppväckt klockan åtta på söndagsmorgonen och ombedd att låna ut en bibel, vore intressant att veta).

Ett rätt fräckt attentat mot de tävlandes sinneslugn gjorde arrangörerna, signaturerna »tre Knäppar» i Intresseföreningen, vid kontrollen Berglund. I uppgiftskuvertet fanns ett kort med sex tecknade, namngivna »gubbar». Vid kontroll Berglund fick deltagarna lämna ifrån sig detta kort – för att sekunden efter få ett annat kort med samma gubbar placerade i en annan ordning. Utan namn. Uppgiften var alltså att sätta dit namnen på figurerna.

Stora tipsvinsten

– Ska vi ordna med ett tipsbolag? sa Pelle, en av mina arbetskamrater. Det kan ge stora pengar.

Vi hade lunchrast och hade nyss slutat måltiden. Jag tänkte gå ut i solen ett tag och få en nypa frisk luft när Pelle kom med sin fråga.

Kalle blev genast intresserad. Han tittade på mej.

– Går du med? sa han. Jag tänker då vara med å ta hem stora tipsvinsten. Sânt har hänt förr många gånger. Det går inte att vinna på ströramer. Nej, det ska vara ett rejält system, då har man alla utsikter.

– Jag vet inte det, sa jag och drog lite på orden. Folk vinner på sömmerketips också.

– He, det är bara undantagsfall, sa Pelle. Men det finns ju folk med matjord i fickerna, det vet man ju.

– Som om inte alla storvinster är sällsynta, sa jag. Vi har en möjlighet på så å så många hundratusen.

– Jag har tänkt mej ett system på åtti kronor eller så, sa Pelle. Det blir tjugi kronor på man om vi blir fyra. Vi måste skaffa en man till.

– Jag har inte gått med än, sa jag.

– Det är klart du blir med, tyckte Kalle. Här finns pengar å hämta. Tänk om det vart en tolvå å vi fick sjuttifem tusen, då blev man väl konst.

Hans ansikte lyste. Han var ivrigast av oss alla.

– Jag tror inte på nära storvinster, sa jag.

– Du ska inte vara en sån där jäkla pessimist, sa Pelle. Man är tvungen att tippa å spela på lotteri för att få pengar.

– Jag spelar på lotteri, svarade jag. Å jag vann tjugifem kronor i våras nå gång.

– Det är mycke bättre att tippa, avgjorde Kalle. Där är det utdelning var- enda vecka.

– Ja, å insats lika ofta. På det sättet går det å ännu mer pengar.

– Man måste våga för att vinna någe. Jag är säker på att du går med.

Slutet blev förstås att jag satsade två tior. Kalle skaffade en fjärde man och Pelle skrev tiplappar i sitt anletes svett.

Sen kom den stora tipsdagen. Vi hade åtta rätt.

Jag tyckte Pelles näsa var lite längre än vanligt när han kom och talade om det.

– En kan inte beräkna att vinna första gången, sa han. Men ett bra system är det. Jag känner ett lag i Sumpan, som spelar med lika många rader som vi, å dom lever på det.

– Då lever dom nog ett eländigt liv, sa jag.

– Vi får inte ge opp, tyckte Pelle. Rätt som det är kommer storpoten. Jag känner på mej att nästa vecka...

Ny sats och nya förhoppningar. Det blev tio rätt och en utdelning på tjugusju och femtio.

– Det gick bättre än förra gången i alla fall, sa Kalle. Då fick vi inte ett jäkla dugg.

– Vi har satsat åtti, kom ihåg det. Skulle man leva på slika inkomster så hade man svultit ihjäl för länge sen, sa jag och tittade utmanande på Kalle.

Han svarade ingenting på detta.

– Om vi får en fullträff ska jag bygga en kåk, sa Pelle.

– Å jag ska köpa en bil, anförtrodde Kalle. Vad ska du skaffa dej?

– Vi har inte vunnit någonting ännu, sa jag.

– Nä, men nästa vecka. Då blir det en lätt omgång.

– Så många fler blir det som vinner. Å dålig utdelning också på tolvorna.

Det gick en månad och det gick två. Under den tiden vann vi tre gånger och det var ju bra, men vi fick aldrig tillbaka insatsen. Sen blev det ändå sämre. Aldrig mer än en sju, åtta rätt.

– Dom spelar konstigt, sa Kalle.

– Ja, det tycker jag också, svarade jag.

– Det har i alla fall gått skapligt för oss. Dom flesta vinner aldrig. Skam den som ger sej.

Jag gav upp till sist. Dom fick skaffa en ny fjärde man. Dom fortsätter, men ännu har jag inte hört att dom vunnit Stora Tipsvinsten.

Men vem vet, den kanske kommer en dag.

Ivar Björklind

Telefon

»med positivt förtecken»

LM ERICSSONS HÖGTALANDE TELEFON ERICOVOX introduceras i allt flera länder och röner överallt stort intresse och uppskattning för sin goda kvalitet. Sveriges ambassadör i Indien, Alva Myrdal, är en av dem som lovprisar Ericovoxen. Här ett utdrag ur ett brev från henne till LM-chefen i New Delhi, Bengt Barkland:

– – – »Sedan jag nu provat LM:s nya Ericovox-telefon under mer än en månad, måste jag skriva en rad för att uttrycka min uppskattning av den. Den fungerar perfekt, vilket ju bara var att vänta av ett märke med så förnämliga traditioner. Men vad mera är: den har för mig personligen betytt en helt ny inställning till telefonerandet som sådant. Jag har alltid funnit den gamla handent-örat-metoden psykologiskt belastande och därför i görligaste mån sökt undvika att begagna telefon. Högtalarmetoden å andra sidan närmar ju telekommunikationen till en vanlig samtalsform, vilket alltså ger ett positivt istället för negativt förtecken.» – – –

Bilden nedan är tagen vid ett besök på Huvudfabriken av Indiens premiärminister Jawaharlal Nehru. T. h. ambassadör Alva Myrdal och i mitten verkställande direktören Sven T Aberg.

TRÅDSTUMPAR

OPASSLIG TELEFON - URSÄKTA, FEL LAND - HEMFRIDSBROTT?

OPASSLIG TELEFON – Ibland kommer man fel när man ringer. Då har man i 99 fall av hundra slagit fel på vad vi kallar för »petmojen», eller fingerskivan som det bör heta i en så pass telefonisk tidskrift som Kontakten. Det hundrade fallet har sin orsak i en tillfällig opasslighet hos telefonapparaturen. Även en LM-telefon kan – vi skäms att erkänna det – råka ut för en plötslig sinnesförvirring. Här-omdagen sjukskrev sig en av HF-apparaterna (på grund av chocken sommarens två soliga dagar medförde?), varvid följande episod utspann sig:

Ingenjör B. på en direktionsavdelning försöker få kontakt med ingenjör A. på Kabelverket. Slår alltså 47 25 00.

– Kan jag få tala med ingenjör A?

– Ingenjör A? Ett ögonblick... nej, här finns ingen ingenjör A.

– Finns det ingen ingenjör A. där?

– Nej, tyvärr, vi har ingen patient med det namnet.

– Patient? Var är jag nånstans?

– 37 25 00, Beckomberga Sjukhus.

Nästa uppringningsförsök, numret slås ytterligt omsorgsfullt.

– Kan jag få tala med ingenjör A?

– Vi har ingen patient med det namnet.

– Patient? Har jag kommit till Beckomberga igen?

– Nej, till Långbro sjukhus, 46 25 00.

»Därefter», säger Kontaktens rapportör, »uppmanades ingenjör B. av sina kolleger att icke vidare anropa Kabelverket för att han inte själv skulle hamna i något patientregister».

Ja, ja, även en telefon kan väl få känna sig litet ur form ibland och missa nån impuls här eller där.

URSÄKTA, FEL LAND – Tänk nu lite framåt. Snart har vi den helautomatiska tele-

fontrafiken här. Då kan man ringa nästan vart som helst som om man slår sexton siffror. Ett skakande framtidsperspektiv – än mer skakande om man läser signaturen Kajenns (Svenska Dagbladet) välpepprade vers:

*En gång i tiden kan jag lyfta luren
och ringa upp Madeira eller Mähren
med eget finger, undfått av naturen;
och det går till på ganska vanligt sätt.*

*Ett dussin siffror drygt på mackapären,
och sedan när jag raskt de skilda må-
len...*

*– Aha, jag anar mödorna och kvalen,
ehuruväl det låter ganska lätt!*

*Jag söker faster Frida i Tyrolen
och slår i katalogen som en galen,
och när jag träffat på den gamla nåden
så slår jag sexton siffror, rätt och slätt.*

*Men när jag klarat hela långa raden
får jag med säkerhet en man på tråden
i Tomsk, Pireus eller Baden-Baden.
Inte en siffra rätt.*

HEMFRIDSBROTT? – Vad mer är att säga för att göra den ärade kontaktenläsarens dag och lycka fullständig än att fästa dennes uppmärksamhet på att TV just håller på att erövra Norrland. Ludvig på Trysunda har också skaffat sig s. k. dumburk. Mest beundrar han TV:s hållåkvinnor som ler lika hjärtgott åt en inbiten ungarl som åt en sambeskattad. Så här beskriven han dom:

– Gosse, dom ä så fin så ja törs inte gå över golvet i kalsongan, ja jette ta på böxen först.

»Soapy Smith, telegrafdirektör»

Televerkets fjärde distrikt har en trevlig liten personaltidning som det händer att vi sätter saxen i då och då. »Soapy Smith, telegrafdirektör» heter en skildring från den skjutglada vildvästtiden och den kan vi inte neka oss nöjet att presentera även för Kontaktens läsare.

Då jag i somras besökte hemstaden och under några timmar vandrade omkring på kyrkogården dröjde jag en stund framför två gravstenar invid varandra. Där vilade två bröder, som under 1890-talets sista år

och en bit in på vårt sekel grävt guld i Alaska och som ibland berättade om sina äventyr hemma hos oss. Kanske är det deras kärva historier som gjort att jag så högt uppskattade Chaplins »Guldfeber». En tidningsnotis för en tid sedan påminde mig om en av deras bättre historier.

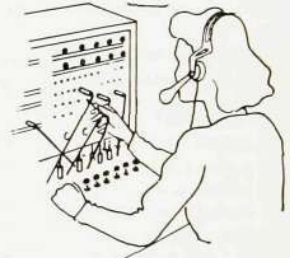
För att komma fram till de stora guldfyndigheterna vid Klondyke River får man först ta sig sjövägen från Californien till Skagway och därefter landsvägen över Chilsfoot-passet genom vild och oländig

mark, bergsklyftor och branta stup fram till White River, som man sedan följer upp mot Dawson, guldgrävarstaden vid Klondyke Rivers utlopp i Yukon River.

Skagway och Dawson blev snabbt två betydande centra, där företagsamma och mindre nogräknade individer skinnade sina svagare medmänniskor. Vid tidpunkten för de skånska brödernas vistelse i Alaska var Soapy Smith den ojämförligt störste gangstern. Bland alla de tusen järn han hade i elden var måhända »telegrafbolaget» det oskyldigaste. Det var inrymt i en liten träkåk i Skagway. Där mottogs telegram mot en stående taxa av fem dollar oberoende av adresstationen. De omisstänksamma lycksökarna tänkte inte på sådana petitesser. Om det var telegram, som man väntade svar på, tillhandahöll Soapy Smith efter några timmar ett sådant. Det lämnades ut mot likaledes fem dollar!

Den 8 juli 1898 lämnade Jim Maloney från Worcester i Massachusetts in ett telegram till hemorten. Väntetiden – han hade begärt besked om försäljningen av sin gård – fördrev han genom att titta på stan. Då slog det honom att det inte fanns några telegraflinjer till kåken, där telegrafbolaget hade sitt kontor. Han insåg att han blivit lurad av Soapy Smith, gick in på »kontoret» och sade sitt hjärtas mening. Smith följde efter honom ut på gatan men där var Maloney snabbare än gangstern när det gällde att få upp revolvern.

Med Soapy Smith dog »The Wild West»-andan i Skagway. Visserligen var samhället allttjämt tillhåll för en del smågangsters, men de kunde relativt lätt hållas i schack av sheriffen och hans folk. Det kom snart en riktig telefonstation och man började bygga järnväg till Dawson. Den nådde dock aldrig längre än till White Horse, varifrån man fick ta hjulångare till Dawson.

På en av våra telefonstationer kom en dag en telefonist in i telefonsalen och hade sin lilla flicka med sig. Hon förklarade för flickan hur telefonisterna satt och kopplade samtal. Flickan lyssnade intensivt och inte mindre intensivt stirrade hon på hjälmarna som telefonisterna hade på sig i arbetet. Då mor och dotter skulle avlägsna sig mötte de en telefonist på ingående i salen. Hon hade satt hjälmen på sig redan i kapprummet. Då flickan fick se henne ropade hon till mamman:

– Titta mamma, där är en som har slitit sig!

Den blandade kören

En sångare läser i en bok, en håller sig notisället har inga ben, en dam befinner sig bland sångarna.
har inga byxor, en har sin hund med sig, en har ingen skjorta på sig, en samtalat med varandra, en röker en cigarett, en äter på en smörgås, två för munnen, en åter på en smörgås, två
En sångare läser i en bok, en håller sig

Fr v segrarna i de olika klasserna: Kjell Stolpe, HF, Jörgen Larsen, DKB, Helge Johansson, HF, och Roland Jidling, SKV. Nedan: Rolf Reutling, HF.

DKB-Larsen behåller titeln i orientering

Sommaren kom i år på en lördag och denna dag arrangerades årets koncernmästerskap i orientering. Som arrangör för tävlingen stod i år Sieverts Kabelverk, varför mästerskapen helt naturligt kom att gå norr om Stockholm. Start och mål var vid stranden av Mälaren vid det natursköna Jakobsbergsbadet, där deltagarna efter välförtärrat värv kunde få ett svalkande bad efter skogsluffandet.

Arrangemangen var mycket bra och banorna fick alla deltagares gillande trots att många hade stora svårigheter att hitta rätt. Ett missförstånd mellan banläggare och arrangörer gjorde att de olika klasserna alla fick olika banor, på detta sätt bortföll tyvärr lagtävlingen på långa banan och tävlingen om vandringspriset på »långa banan» och »korta banan».

Resultatlistorna utvisar även i år de gamla vanliga namnen i toppen och fjolårets segrare bland seniorerna, Jörgen Larsen, DKB, upprepade i år sin seger från föregående års mästerskap.

Bland yngre oldboys dominerade HF:s yngre gubbar med Rolf Reutling i toppen, tätt följd av Hasse Pettersson och Bertil Noro. Bland de äldre gubbarna segrade LME IK:s ordförande Helge Johansson över idrottsledaren, som i sin tur var en minut före Gröndals ettrige Gösta Waldenström.

Juniorsegrare blev vår nya stororienterare Kjell Stolpe,

som vi hoppas få mycket glädje av i fortsättningen. På andra plats kom fri idrotts-, fotbolls-, ishockey-, bordtennis- och orienteringsjuniorer Curt Adeby, HF. Nybörjarklassen gick till arrangörsklubben Sieverts Kabelverk genom Roland Jidling, på andra plats kom Bengt Dahlström, Gröndal.

Omkring 70 löpare ställde upp till start och det utvisar det stora intresse för orienteringen som just nu är rådande inom koncernföretagen. Tyvärr uteblev i år deltagarna från Karlskrona och Alingsås. Det saknades även deltagare från Söderhamn, men söderhamnarna är förmodligen av så god klass att de inte anser våra koncernmästerskap vara någon tävling att starta i. Någon annan förklaring kan väl inte finnas till deras uteblivande från tävlingen varje år.

RESULTAT:

Seniorer:

1. Jörgen Larsen, DKB, 1.23.43
2. Hans Bengtsson, HF .. 1.32.31
3. Ronald Björk, Erga .. 2.14.05

Y. Oldboys:

1. Rolf Reutling, HF, .. 1.18.16
2. Hans Pettersson, HF 1.22.26
3. Björn Blomstedt, HF .. 1.42.00

LME-flickor främst i Karlskrona-korpen

Sällan har väl någon tävlingsarrangör under denna blöta sommar haft sådan tur med vädret som Karlskronakorpen vid sina mästerskap den 22, 23 och 25 augusti. Det blev tre varma och fina kvällar med stort deltagande i alla tävlingarna, och glädjen var stor då det dessutom blev en fin framgång för KA:s damer, som denna gång lyckades att knyta upp svansen på FCTF som under alla år dominerat damidrotten i Korpen och ta hem potten med så god marginal som 51-36. Givetvis var flera företag representerade, men ännu så länge med blygsamma siffror.

Vårt nytillskott, Gerd Svensson på kemilab, visade sig vara ett strå vassare än de övriga både i längd och på 80 m och blev även god trea i höjd. Man får heller inte glömma de »gamla» kämparna Inger Andersson, Mariann Forell och Britt Samuelsson, som hävade in många värdefulla poäng. En annan »coming girl» är Karin Ekelund, som trots en besvärlig förkylning och halsont tog sig ut till idrottsplatsen för att hjälpa laget och lyckades att ta en bronsplakett i slungbollen.

Den korta skymningen på dessa breddgrader gjorde att tävlingarna fick klaras av i en fart varje kväll. KA-seniorerna hade en hel del besvärligheter med skavanker och förkylningar, som var bidragande orsak till att den andraplacing som blev resultatet inte kan klandras. Glädjande var att Polisen tog sin första inteckning i vandringspriset, där tidigare

Å. Oldboys:

1. Helge Johansson, HF 1.07.27
2. Henry Forsberg, HF .. 1.16.17
3. Gösta Waldenström Erga 1.17.16

Juniorer:

1. Kjell Stolpe, HF 52.10
2. Curt Adeby, HF 1.09.48
3. Stefan Lindgren, FÖB 1.53.22

Nybörjare:

1. Roland Jidling, SKV 1.17.50
2. Bengt Dahlström, Erga 1.21.05
3. Tore Claesson, HF .. 1.22.22

LME har två och Kommun och Elektrikerna var sin.

Resultat, damer: 80 m: 1) Gerd Svensson, LME, 12,2, 2) Inger Andersson, LME, 12,9. Längdhopp: 1) Gerd Svensson, LME, 417, 2) Dagny Ruhd, FCTF, 406, 3) Mariann Forell, LME, 383. Höjd: 1) Dagny Ruhd, FCTF, 130 (nytt korprekord), 2) Britt Samuelsson, LME, 125, 3) Gerd Svensson, LME, 115. Slungboll: 1) I Wijk, FCTF, 29,58, 2) G Lindstrand, FCTF, 28,95, 3) Karin Ekelund, LME, 28,33.

Herrarnas bästa var Lars Alexandersson 1) i kula med 982 och Olle Olausson 2) i längd med 541.

Mexico

LMF vann klubbmatch i orientering

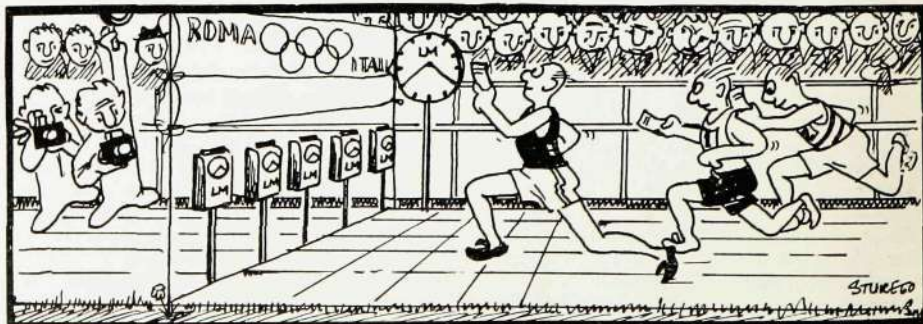
Den årligen återkommande klubbkampen i orientering mellan LM Ericssons IK i Stockholm och LM Ericssons IK i Helsingfors slutade även i år med seger för våra finska vänner. I det av ingenjör K Ranko nyuppsatta vandringspriset (ett tidigare är erövrat av LME IK, Stockholm) har LM F nu två inteckningar och LME IK en inteckning. Tävlingen som gick i omedelbar närhet av Södertälje gynnades av ett varmt och soligt väder och banan fick alla deltagares godkännande. I lagtävlingen inräknades 4 seniorer och 2 oldboys bland vilka ordningsföljden blev följande:

Seniorer:

1. Conny Näsholm, LME IK 1.00.38
2. Alvar Österberg, LMF 1.02.08
3. Pentti Lindgren, LMF 1.07.25
4. Rolf Reutling, LME IK 1.08.18
5. Helge Öhman, LMF 1.08.22
6. Svante Ramström, LME IK 1.15.25
7. Tarmo Vourinen, LMF 1.18.14
8. Kjell Stolpe, LME IK 1.22.50
9. Erhard Holmberg, LMF 1.30.10
10. Tauno Sahlström, LMF 1.37.20

TIDTAGNINGEN VID ROMOLYMPIADEN

BLIR ODISKUTABELT KORREKT
TACK VARE LME:S STÄMPLAR!

Femtio år på LME

Fröken Hildur Ljunggren, HF/Vkp, som den 23 september varit anställd vid LM i 50 år, fick av verkstadschefen Arne Mohlin motta silverplaketten och LM-aktier till ett värde av 2 000 kr. Fröken Ljunggren började 1910 som 17-åring på LM – på den tiden på Thulegatan. Allt sedan dess har hon varit sysselsatt med lindningsarbeten. 1948 kom hon till Vkp, dvs. provningsavdelningen, där hon arbetar med materialkontroll. Under alla LM-åren har kvalitet och precision varit fröken Ljunggrens A och O, och endast förstklassiga arbeten klarar hennes kritiska granskning. Överingenjör Mohlin kallade Hildur Ljunggren »en verkligt god representant för LM Ericssons kår av kvalitetsmedvetna arbetare». Vi ber att få instämma i gratulationerna och önskar fröken Ljunggren lycka till!

På bilden ser vi 50-årsjubilarerna Hildur Ljunggren tillsammans med överingenjör Arne Mohlin, t h, och Vkp-chefen ingenjör Kjell Riise.

11. Bertil Noro, LME, IK 1.40.35
12. Arne H. Håkansson, LME IK 2.22.16

Oldboys:

1. Max Bäckman, LMF 1.14.20
2. Hans Pettersson, LME IK 1.18.40
3. Bertil Björkman, LFM 1.22.14
4. Helge Johansson, LME IK 1.22.55
5. Ragnar Brannerud, LME IK 1.23.30
6. Hugo Back, LMF 2.01.15

Lagtävlingen:

1. LMF, Helsingfors 7.12.43
2. LME IK, Stockholm 7.28.46

HF i toppen i tennis-KM

Årets koncernmästerskap i tennis medförde inte några sensationella resultat och fördelningen av mästerskapen gick helt efter förhandstipsen. Lennart Andersson från HF sitter fortfarande (efter 10 år) orubbad på tenniströnan och har t.o.m. i år hemfört 27 KCM i olika klasser.

Koncernmästaren Lennart Andersson

Finalmatchen i singelklassen gick i likhet med föregående mellan Lennart Andersson HF och Ove Nerhag SRA. Andersson kunde också i år hemföra segern, denna gång med siffrorna 9-7, 6-2.

Även dubbelklassen blev en framgång för HF:s tennisspelare, där paret N. Svensson—L. Andersson finalbesegrade L. Ejevall—O. Nerhag från SRA.

I oldboysklassen vann Anders Lindström, SIB, över Erik Rosenström, SKV, med siffrorna 6-1, 7-5.

Den största klassen i årets tävling blev motionsklassen där inte mindre än 27 spelare ställde upp. Spelstyrkan varierade mycket men bland de 4 semifinalisterna är det säkert två som kommer att gå långt inom vår tennissport: T. Landahl från HF och J. Hagberg från Huddingefabriken. De övriga två, Kurt »Kilas» Andersson och Einar »Längen» Nordfeldt från HF, är ju typiska motionspelare och tar tennisen mera på skoj.

Damerna lyste som vanligt med sin frånvaro varför både mixklassen och damsingel utgick ur programmet. Det underliga är att det finns tennis-spelande damer inom koncernen, men så långt som till att ställa upp i mästerskapen sträcker sig tydligen inte tennisintresset.

Resultat:

Herrar Singel, 19 startande

1. Lennart Andersson, HF (Koncernmästare)
2. Ove Nerhag, SRA
3. Einar Karlsson, HF
4. Nils Svensson, HF
5. Bengt Asthner, HF
6. A. Öberg, SKV
7. Stig Andersson, Alpha
8. Anders Lindström, SIB

Herrar Dubbel, 14 par

1. Nils Svensson—Lennart Andersson HF (Koncernmästare)
2. Ove Nerhag—L. Ejevall, SRA
3. C. Ahsberg—E. Karlsson, HF
4. Uno Nilsson—O. Halvarsson, HF

Oldboys, 11 startande

- Koncernmästare Anders Lindström, SIB

Nyborjarklassen

1. Thomas Landahl, HF
2. J. Hagberg, KV
3. Einar Nordfeldt, HF
4. Kurt Andersson, HF
5. B. Palmgren, SRA
6. A. Walther, GV
7. A. Bianconi, HF
8. H. Palmertz, SRA

Fina resultat i LM-skyttet

Den 1 oktober gick LM Ericssons Skytteklubb's årliga klubbtävling med mästerskaps-skytning av stapeln på Stora Skuggan i Stockholm. Deltagarantalet var tyvärr inte lika bra som vädret, bara 50 skyttar ställde upp.

Den s.k. klubbtävlingen sker klassvis och omfattar en svensk huvudskjutning, d.v.s. en 10 skotts precisionsserie plus en 6 skotts snabbserie mot 5-ringad tavla. Förstaklassarna var pålitliga som vanligt. Av 24 man sköt 20 över 70 poäng i svensk huvudskjutning, och två, Lekavicius, HF/Ma, och Bendrik, HF/39, fick 80 = full poäng. Det behövdes 75 poäng för att bli 13:e man.

Bara fem skyttar deltog i klass 2, men resultaten blev fina. För klubben betyder det en väsentlig förstärkning när några av de bästa förstaklassarna nästa år går upp i klass 2. Med tanke på Korporations-tävlingen i maj bör också ett par av andraklassarna flytta upp i 3:e klassen.

Mästerskapskytningen omfattar tre 10 skotts precisionsserier, varav den första är huvudskjutningens precisionsserie. De 12 skyttar i klasserna 3, 4 och 5 som lyckas bäst i denna får göra upp om mästerskapet.

E. Fridzén, Ermi, blev mästare för femte gången, vilket är bra gjort av en skytt som upp-nått och överskridit veteranåldern 55 år. Skjutningarna blev mycket spännande, och när sista omgången började ledde LM:s jubileumsmästare L. Gustavsson, HF/15, med bara en poäng före Fridzén och Waldenström, HF/Mp. Fyra var då tredjeklassaren R. Falk, HF/Ma. Som framgår av resultatlistan sköt Falk mycket starkt mot slutet, och när tävlingen var över hade han blivit tvåa i sitt första mästerskap. Det bådär gott för framtiden.

Tävlingarna den 1 oktober satte punkt för LM-skyttet utomhus. Nu fortsätter vi med inomhusskyttet i Tellusberget, som ser ut att få samma omfattning som tidigare, d.v.s. omkring 500 skyttar som skjuter ca 5 gånger vardera under säsongen.

Klubbmästerskapet

1. E. Fridzén, RMI, 44+46+47 = 137 p Guldmedalj
 2. R. Falk, HF/Ma, 41+47+48 = 136 p Silvermedalj
 3. L. Gustavsson, HF/15, 44+48+44 = 136 p Silvermedalj
 4. F. Berklund, HF/Vp, 41+45+48 = 134 p Bronsmedalj
 5. C.-E. Waldenström, HF/Mp, 45+46+41 = 132 p Bronsmedalj
 6. I. Lyvik, HF/Vke, 39+47+39 = 125 p Bronsmedalj
- E. Fridzén erövrade sin 2:a inteckning i det för mästerskapstävlingen uppsatta vandringspriset.

Klubbtävlingen

Klass 1.

1. B. A. Lekavicius, HF/Ma 80 p
2. O. Bendrik, HF/39 80 p
3. S. Kullberg, HF/Ma 79 p
4. G. Bäck, HF/Us 79 p
5. S. Henningsson, HF/Ma 79 p
6. L. Tutturén, HF/Ma 78 p
7. V. Valtonen, HF/Cx 78 p
8. R. Balaceanu, HF/Yb 78 p
9. B. Lilleng, HF/Ma 78 p

Klass 2.

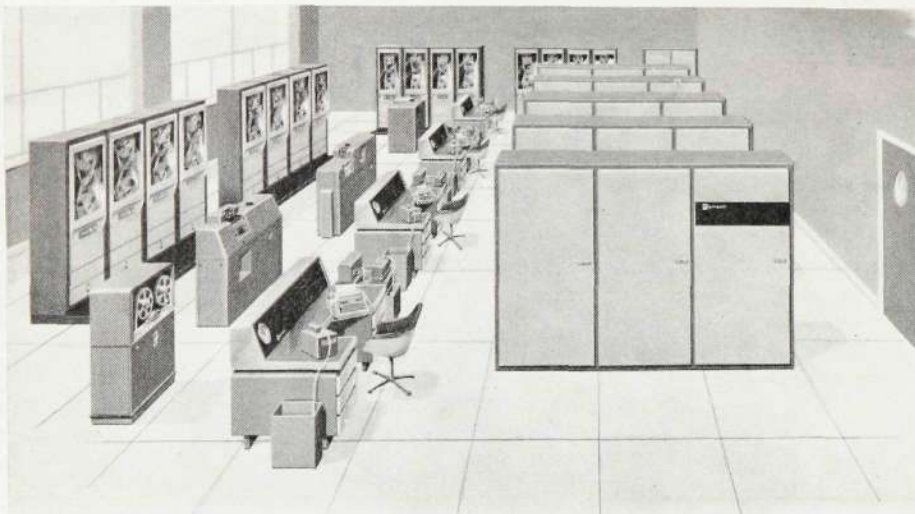
1. G. Brand, HF/Ma 75 p
2. P. Pihlajamäki, HF/Cx 74 p
3. T. Hjelm, HF/Us 72 p
4. E. Molander, HF/Ma 71 p

Klass 3.

1. L. Segerman, HF/16 70 p
2. R. Falk, HF/Ma 69 p
3. J. Sidh, HF/Zmb 68 p
4. E. W. Andersson, HF/19 63 p

Klass 4 och 5.

1. C.-E. Waldenström HF/Mp .. 73 p
2. E. Fridzén, RMI 73 p
3. L. Gustavsson, HF/15 73 p
4. G. Gustavsson, Erga 69 p

DKB presenterar Atlas

— näst största matematikmaskinen i världen —

Den största och snabbaste elektroniska datamaskin som hittills tillverkats i Europa – och den näst största i världen – presenterades på Huvudfabriken den 22 september av den engelska tillverkaren Ferranti och dess svenska representant, L M Ericssons Driftkontrollaktiebolag, DKB. C H Devonald och R H Kerr från Ferrantis forsknings- och utvecklingslaboratorium redogjorde i några föredrag för datamaskinens användning och prestanda.

Maskinen har döpts till Atlas, och är verkligen en jätte på sitt område. Den kan addera en miljon 10-siffriga tal på en enda sekund, och dess minne kan magasinera 1 048 576 ord. Atlas är en sk super-computer, en matematikmaskin i den största klassen. Ett flertal olika anläggningar kan anslutas till den: läs- och stansmaskiner för hållremmar och hålkort, snabbskrivare och magnetbandstationer. Operationstiderna är synnerligen korta, en addition tar bara en mikrosekund, dvs en miljondels sekund. I vissa fall kan ännu högre hastigheter uppnås. Atlas kan multiplicera också, 350 000 tal på en sekund.

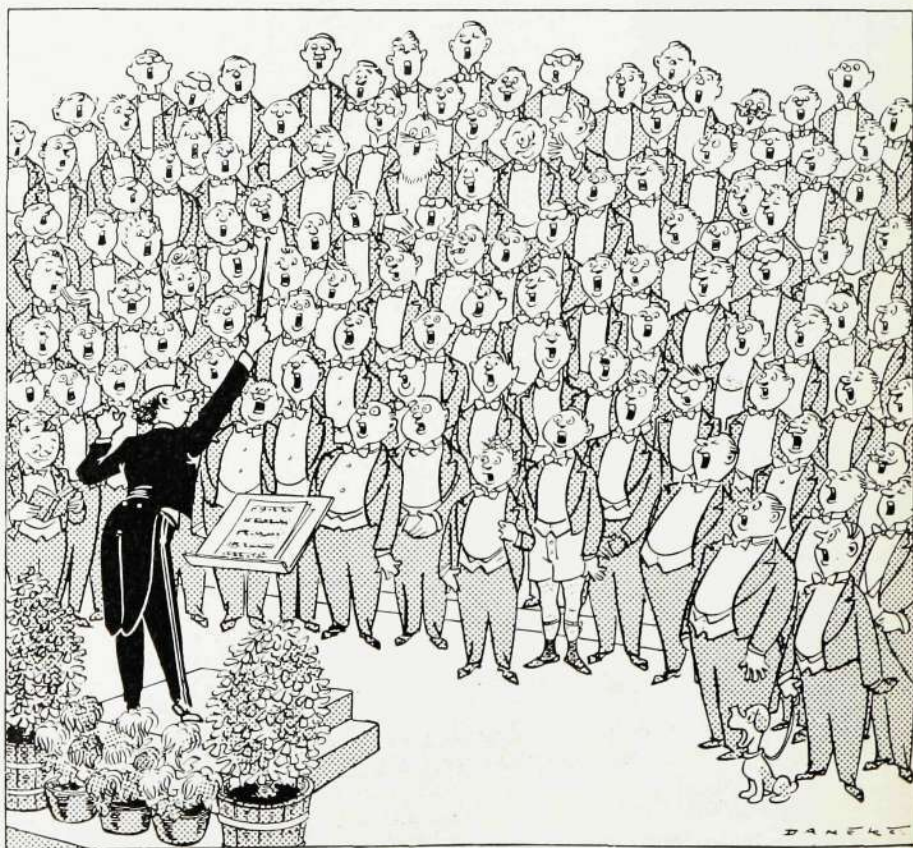
Mer märkliga siffror: maskinen skriver på en minut 3 000 rader à 128 bokstäver eller siffror. Uppgifter ur minnet – typerna ferritkärnor och magnettrummor – plockas fram på 0,2 mikrosekunder. En golvyta på 15×10 meter behövs för att härbärgera denna jätte. Och priset? Ca 15 miljoner kronor får man räkna med, med extra utrustning blir det åtskilligt högre. Ändå är det billigt jämfört med den nyssnämnda amerikanska elektronhjärnan som går på hela 100 miljoner.

Atlas' stora kapacitet behövs främst på det tekniskt-vetenskapliga området, t ex

atomforskningen, men den kan också med lämplig kompletteringsutrustning användas för kommersiell databehandling.

Man kan vänta att försäkringsbolag, forskningsorgan inom försvaret och meteorologiska institutioner är intresserade av maskinen. Den finns ännu så länge i bara en prototyp, och har sålts i ett exemplar till universitetet i Manchester.

Finn felen i kören!

VI TACKAR

... för födelsedagshyllningar

Harry Edstrand, HF/Vt 48
Hugo Sundqvist, T/Knba
Carl Winnerblad, TV/Vt 42
Åke Mild, HF/Vt 16
Elis Lantz, T/Krx
Otto Andersson, f d HF/Vt 32
Astrid Helmersson, HF/Vt 18

... för annan vänlighet

A Lundgren, HF/Krbd

... för vänligt deltagande

Birgit och Ivar Jonsson HF/Ybe
vid min makes montör Eric Hedbergs,
HF/Zm, bortgång

Signe Hedberg

vid min makes och min faders, ingenjör
Gunnar Johansson, HF/AjuC, bortgång
Gunborg Johansson,
Pär

Ni känner väl igen vår egen manskör Mikrofon, som här nedan är avritad vid ett framträdande nyligen. Men titta litet närmare, det är visst någonting på tok. Närmare bestämt är det 10 fel på den välljudande kören. Ni hittar dem väl? Om inte, slå upp sid. 97, där de rätta svaren står.

FRÅN FÖRETAGS NÄMNDERNA

Brist på kvinnlig arbetskraft gör kvällsarbete nödvändigt

Risk för konjunkturavmattning i USA och fortsatt hög produktion i Västeuropa förutspådde dir. Patricks vid HF:s företagsnämnds sammanträde den 1 september 1960. I Sverige väntas produktionen ligga kvar på samma höga nivå som hittills i år. Även om orderstockar och löpande ordergång inom flertalet branscher skulle kunna tjäna som underlag för fortsatt produktionsökning, synes de tillgängliga resurserna ha satt en gräns för ytterligare stegring av den ekonomiska aktiviteten i Sverige.

Dir. Patricks betonade nödvändigheten av att LME noggrant följer konjunkturutvecklingen på världsmarknaden. Bolaget blir nämligen genom den ökade exportandelen alltmera beroende av världsmarknadsläget.

För att behålla positionen på världsmarknaden fordras att våra produkter produceras till konkurrenskraftiga priser och att kundernas krav på krediter vid behov kan tillmötesgå. Våra produkter måste ständigt ses över, så att deras höga tekniska standard kan bibehållas. Härför erfordras kapital. För att underlätta möjligheterna till framtida internationella lån och nyemissioner har introduktion av bolagets aktier skett på de internationella aktiebörserna i Paris, Amsterdam och London. Härigenom får bolaget även en ökad publicitet i internationell press, som kan verka stimulerande på kunder och leverantörer.

HF

Bolagets ordergång ligger fortfarande på en hög nivå och faktureringen kan år 1960 beräknas bli större än föregående år. Bland större beställningar kan nämnas order från Televerket för Farsta med 5 500 nummer, transistoriserade tvåtrådsöverdrag, 160 000 fingerskivor samt utrustning för koaxial- och radiolänkutrustning. Dessutom har Televerket beställt kontorsväxlar av KV-

typ samt lämnat en större beställning på hörtelefonkapslar. Från Egypten har inkommit en större beställning på telefonapparater och från Finland order på en nätgrupp utgörande en etapp i utbyggnaden av fjärrtrafiken. Större beställningar har inkommit från Italien på detaljer till FATME på åtta KV-stationer, från Jugoslavien på telexstationer, från vårt bolag i USA på detaljer till Ericofoner, från Mexico på bärfrekvenssystem samt från Thailand på en KV-station i Bangkok.

Den stora ordergången och därav följande behov att öka produktionen har medfört, att moderbolagets personalantal på tjänstemannasidan ökat med cirka 8 % från årsskiftet och på verkstadssidan med cirka 11 %. På tjänstemannasidan har den största ökningen - 25 % från årets början - inträtt på T-avdelningarna och där är det speciellt sektionerna i Mölndal som ökat starkt. På arbetarsidan är det framförallt ÖR som

ökat, från 40 till 83 personer eller hela 108 %. Även på arbetarsidan har ökningen i MÖ varit kraftig med 31 %.

Försäljningsframgångarna, som bolaget haft under senare tid, får ses mot bakgrunden av att bolaget lyckats hålla rätt kvalitet. Eftersom kvaliteten påverkar priset får den varken vara för hög eller för låg. Den fastställs med hänsyn till yttre betingelser, kraven på lång livslängd och funktionssäkerhet, så att kunden får bästa möjliga driftsekonomi. Arbetet med att uppnå rätt kvalitet sker i tre etapper: Kvalitetsnormer och prestanda fastställs, tillverkningen och leverantörernas leveranser kontrolleras och vidare uppföljes att kvaliteten är den rätta genom kontroll av slutprodukten i arbete hos kunden.

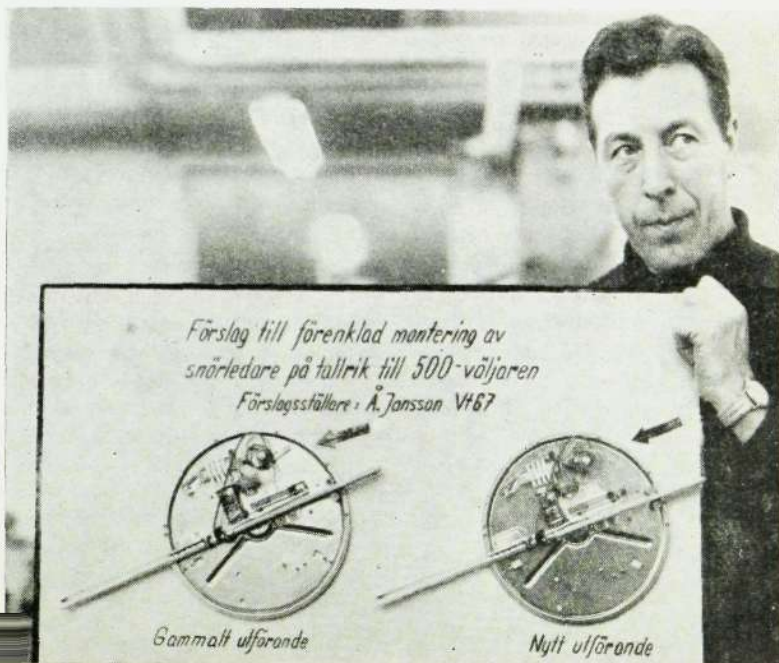
Hr Olle Svensson drog därefter upp en diskussion om den allt hårdare konkurrensen om bra arbetskraft. Han framhöll därvid, att om bra arbetskraft skall kunna anställas, måste bolaget kunna erbjuda goda lokaler och andra trivselskapande faktorer, såsom en lämplig arbetstidsförläggning. Han ansåg, att en arbetsvecka på 5 x 9 timmar, d. v. s. fria lördagar hela året, ur rekryteringssynpunkt skulle vara bättre än den nuvarande ordningen.

Forts. på sid. 2

Bra förslag gav SÖ:are 1500 kr

Reparatör Åke Jansson vid Söderhamnsfabriken har belönats med 1 500 kr för sitt förslag till förenklad montering av snörledare till 500-väljaren.

Summan är den högsta som utbetalats vid fabriken under de 12 år som förslagsverksamheten bedrivits.

SER möter hårdnande konkurrens

Dir. Granler orienterade om verksamheten och började med att ge en kortare redogörelse över bokslutet för första tertialet 1960, som i stort överensstämmer med budgeten. Faktureringen har blivit något högre än vad som budgeterats, vilket huvudsakligen beror på en ökning i långlivsörörsförsäljningen.

Forts. från sid. 1

Hr Fasth konstaterade, att arbetskraftsbristen utgjorde en broms på produktionen. Även på längre sikt torde det finnas ett stort behov av yrkes- och specialarbetare. Han ansåg vidare, att import av arbetskraft från andra länder inte var en väg, som bolaget borde slå in på.

Övering. Mohlin nämnde, att rekrytering-
en av kvinnlig arbetskraft hittills inte givit
önskvärdt resultat, varför det torde bli nöd-
vändigt att anställa folk för kvällsarbete.
Situationen har emellertid underlättats nå-
got genom omfördelning av produktionen
mellan de olika verkstäderna.

Dir. Lindberg framhöll, att bolagets åta-
ganden skall kunna uppfyllas inom nuva-
rande resurser ram. Kommer personal att
kunna nyanställas i önskad omfattning, bör
vi kunna bemästra situationen.

I diskussionen kom man även in på ma-
terialsituationen, som på vissa håll är be-
svärande och har föroresakat »flaskhalsar» i
verkstaden.

För närvarande pågår en del byggnads-
arbeten på skilda håll inom koncernen och
en del byggnadsplaner börjar ta allt fas-
tare form. Dir. Lindberg kommenterade de-
ta och nämnde därvid bl. a., att vid Älvsjö
sker en utbyggnad som ett led i rationali-
seringen av plasttrådtillverkningen. En stor
hall färdigställs med kontorslokaler i ena
änden. Hallen innehåller 6 000 m² i ett
plan + källare samt för kontor 2 000 m².
Fabrikshallen beräknas bli färdig i slutet av
september och de första maskinerna kan
installeras i höst. Kontorsdelen torde bli
färdig om cirka ett år.

Den fabrik, som Rifa köpt i Gränna,
kommer att starta driften i november-de-
cember 1960 och få en arbetsstyrka på cir-
ka 80 man. Utplärningen pågår för närva-
rande i Gränna och maskinerna trimmas
i Stockholm.

Vårt tillverkningsföretag i Italien, FAT-
ME, planerar en stor nybyggnad i Rom,
vilken kommer att bli den största fabriken
näst Huvudfabriken i koncernen med cirka
56 000 m² yta.

SER hyr för närvarande lokaler hos
Luma men planerar en nybyggnad.

På exportmarknaderna – speciellt USA
och Kanada – har SER fått större kännning
av den alltmer hårdnande konkurrensen.
Denna yttrar sig främst i att andra tillver-
kare nu börjat ta upp rörtyper, som SER
förut varit ensam tillverkare av. Dessutom
har konkurrenterna sänkt sina priser. Detta
har föranlett SER att sänka en del priser.
Detta kan medföra vissa bekymmer, då kost-
naderna i Sverige fortsätter att stiga.

Dir. Granler kom sedan in på den höga
kvaliteten på SER:s rör och framhöll, att
för en stor del av kundernas utrustningar
skulle rör med lägre kvalitet mycket väl
kunna användas. Industriella rör behöver
nämligen inte ha samma långa livslängd
som rör avsedda för telefoniutrustningar.
Detta kan komma att tvinga SER att ta
upp tillverkning av flera kvalitetsgrader på
produkterna.

Faktureringen av halvledare har under
första halvåret 1960 varit högre än tidigare.
En utbyggnad av tillverkningen pågår, så
att man skall kunna klara koncernens behov
av halvledare.

Dir. Granler kunde vidare omtala, att
man inom halvledarområdet ingått ett know-
how-avtal med ett amerikanskt företag. Han
hoppades att detta samarbete skulle bli lika
givande som det tidigare samarbete man haft
med andra bolag inom rörtillverkningen.

Hr Westerlund gav en orientering angä-
ende personallaget vid SER under år 1959.
Han nämnde därvid, att genomsnittliga an-
talet arbetare uppgått till 118 personer, var-
av 88 kvinnor och 30 män. Antalet anställda
har varierat från 108 i januari månad till
123 i juni månad och 113 i december må-
nad.

Att omsättningen av arbetskraft varit stor
framgår av att 57 personer slutade sin an-
ställning och 63 personer nyanställdes under
det gångna året.

Frånvarostatistiken visar en genomsnittlig
frånvaro för kvinnor uppgående till 19,2 %
av totala arbetstiden. För män var motsva-
rande siffra 11,3 %. En fördelning på olika
frånvaroorsaker visar att för kvinnor för-
orsakades 11,6 % av frånvaron av sjukdom,
1,1 % av permission, 6,1 % av tjänstledighet
och 0,4 % av okontrollerade skäl. För män
var motsvarande siffror 7,8 % sjukdom,
1,4 % permission, 1,6 % tjänstledighet och
0,5 % okontrollerade skäl. Siffran 19,2 %
för kvinnor är den högsta siffra som hit-
tills har noterats inom bolaget. För män
var emellertid frånvaroprocenten år 1953

De militära beställningarna kräver att
produktionen i Mölndal ökas, varför en ut-
byggnad av fabriken där är aktuell.

I Venezuela planeras byggandet av ett
kontorshus för verksamheten, ett hus som
eventuellt i framtiden också kan utbyggas
även för fabrikation.

En skiss över Ermis nybyggnad i Karls-
krona visades.

HF 1/9 1960.

något högre än vad fallet var föregående år.
Av 88 anställda kvinnor var således 17 st.
ständigt frånvarande, vilket innebär att av
fem arbetsplatser står en plats ständigt tom.

Hr Westerlund kunde medelst en grafisk
framställning visa att totalfrånvaron stän-
digt ökat under perioden 1950–1959. Han
kunde även visa att speciellt tjänstledigheten
ökat kring semestrarna liksom vid julhelgen.
Även för sjukfrånvaron noteras i allmänhet
en viss ökning just före semestrarna. Under
år 1960 har dock en motsatt tendens kunnat
förmärkas. Hr Westerlund framhöll vidare,
att frånvaron i dag är besvärande, då man
för närvarande har en viss arbetskraftsbrist.

Hr Edsman ansåg, att den höga procenten
gifta kvinnor var den största orsaken till den
höga frånvaron. Dessa tvingas ju stanna
hemma från arbetet inte bara när de själva
är sjuka utan även då barn och andra fa-
miljemedlemmar är sjuka.

Beträffande den höga omsättningen av
arbetskraft uppskattade hr Westerlund den
rörliga delen till ca 25 %. Han ansåg vidare,
att i stort sett 25 % av arbetarstammen va-
rit anställda inom företaget mer än 10 år.

Hr Andersson föreslog, att man skulle bör-
ja med en trivselpropaganda för att förmå
nyanställda att stanna längre tid i före-
taget.

Som en av orsakerna till den höga om-
sättningshastigheten framhölls det tekniskt
komplicerade arbetet, vilket medför att det
dröjer en tid innan den nyanställda kan
komma upp i akord.

SER 31/8 1960.

Dir. Westling kunde vid Sieverts Kabel-
verks företagsnämndssammanträde konstate-
ra, att sysselsättningsläget är mycket gott ut-
efter hela linjen.

De problem som nu finns ligger på pro-
duktionssidan. De materialsvårigheter som
var rådande under första delen av året är
nu helt övervunna. Koppar har inkommit i
önskade kvantiteter och priserna har sjun-
kit. Även vad gäller lokal och maskinkapaci-
tet har dessa varit tillräckliga. Vad som där-
emot varit hämmande för produktionen är
de alltmera accentuerade svårigheterna att
få tag i och behålla arbetskraft. Speciellt är
omsättningen på arbetare mycket hög. Det
har visserligen gått att få tag i ny arbets-
kraft men utplärningstiderna är långa, vil-
ket inverkar menligt på produktionen. Spe-
ciellt har svårigheterna varit betungande på
tråddrageriet, där under sommarmånaderna
ett stort antal finländare slutat. Produktio-
nen på denna avdelning var under augusti
månad ej heller tillfredsställande, vilket i
sin tur medfört neddragning av produktions-
taket även på andra håll.

Forts. på sid. 4

Omorganisation vid GV

God orderingång på G

I sin redogörelse över dagsituationen vid G och GV omtalade övering. S. A. Nilsson, att inläggningen av GV varit betydligt större under år 1960 än under föregående år. Utleveranserna har dock legat något lägre beroende på att lager i igångvarande arbeten ökat. Största delen av inläggningen på GV representeras av myntapparater och högtalartelefoner men även alarm- och signalanordningar samt tidkontrollanläggningar svarar för avsevärda belopp.

Beträffande större beställningar kunde övering. Nilsson omtala, att man nu fått den förut berörda ordern på 2 000 myntapparater från Televerket. Förhandlingar pågår dessutom om ytterligare 2 000.

Från ett flertal länder har order inkommit på tillsammans 70 Centralographer. Från Egypten har order inkommit på uranläggningar för sju telefonstationer. Från Mexico har vidare inkommit beställning på uranläggningar och även FÖB har lagt in beställningar på sekundärur.

Övering. Nilsson karakteriserade orderingången som mycket god och han förutspådde svårigheter att få fram vad som krävs. För att kunna möta dessa krav kommer en del tillverkning att läggas över till landsortsfabrikerna, där det är lättare att få folk. Vidare kommer en del tillverkning, bl. a. termokontakter, att flyttas över till den finska fabriken.

Hr Engström tog upp frågan om försäljning av myntapparater till utländska förvaltningar. Övering. Nilsson framhöll med anledning härav, att den myntapparat som tillverkas av GV är konstruerad av Televerket och uppbyggd med hänsyn till det taxsystem som tillämpas i Sverige med 7 öre per tidsenhet. Systemet går under beteckningen Carlsson-räkning efter namnet på uppfinnaren. Systemet finns endast hos ett fåtal utländska förvaltningar. Dessa är i regel inte villiga att betala det höga pris som dessa förstklassiga apparater betingar. De föredrar att köpa billigare system, trots att de ej erbjuder samma säkerhet mot fusk som Televerkets apparater.

Övering. Boye omtalade, att LM har en egen nykonstruktion av myntapparater som kommer att gå på export. Ett första provparti av denna apparat är under tillverkning i Karlskrona. Dessutom finns en gammal konstruktion som görs vid HF.

Ing. Drakenberg – nyutnämnd verkstadschef på GV – kommenterade GV:s produktionsprogram och började därvid med att framhålla, att GV:s huvudsyfte skall vara dels att bistå G med att utveckla nya produkter i halvstor skala och dels att ha en egen ryggradsproduktion av myntapparater, Ericovoxen samt SIB-materiel.

På grund av GV:s karaktär av experimentverkstad kommer en del produkter att flyttas till andra verkstäder, där de kan

framställas billigare. Så är fallet med stämpelapparaten, som flyttas till SÖ, och snabbtelefonstillverkningen, som håller på att flyttas över till ÖR.

Ing. Drakenberg berörde därefter en del mera genomgripande lokalförändringar som genomförts vid GV. Genom dessa förändringar har man fått de interna transporterna ordnade på ett betydligt bättre sätt, varigenom man ernått ett bättre flöde och ett bättre utnyttjande av maskinerna.

Genom diskussionen i nämnden framkom en del ytterligare förslag till förbättringar

Ansenlig ökning av MÖ-personal

Företagsnämndssammanträdet vid MÖ kom så gott som helt att handla om lokalfrågor.

Nämndens nye ordförande, överingenjör Thorsten Lange, omtalade, att förutom redan tidigare beslutade utbyggnader av kontor och verkstad kommer nu en ytterligare ökning av verkstaden att ske. Denna utbyggnad har främst föranletts av att provrummet behövt ökade utrymmen. Den nu planerade tillbyggnaden kommer att omfatta ca 2 000 m², varav omkring 500 m² skall användas för ett miljöprovrum, där komponenter och färdiga apparater kommer att prövas i varierande miljö.

Arbetet på den nya laboratoriebyggnaden pågår och stommen beräknas vara färdig omkring den 1 december 1960 och byggnaden kan väntas vara inflyttningsklar under april månad 1961.

Det nybyggda mätuset är nu inflyttningsklart. Då detta hus kommer att användas för vissa speciella arbetsuppgifter, kommer det ej att medföra någon större avlastning.

Den äldre fastighet, som går under benämningen »Paradiset», har nu rustats upp och användes av ritkontoret.

Personalökningen vid MÖ har varit mycket kraftig, vilket medfört att de nuvarande lokalerna är synnerligen trånga och nybyggena mycket efterlängtade. För att lösa det akuta behovet av kontorsrum omtalade ing.

av ventilation och ljudisolering, vilka kommer att beaktas.

Med anledning av att några förslag inte inkommit till förslagskommittén utspann sig en diskussion om hur man på bästa sätt skall kunna stimulera förslagsverksamheten. Från verkstadshåll framhölls, att de belöningar som delas ut är alltför små, de sporrar inte tillräckligt mycket. Övering. Nilsson ansåg, att GV genom sin experimenttillverkning och sina korta serier var ovanligt dåligt lottad i detta hänseende, då ju belöningarnas storlek främst är beroende på tillverkningsseriernas storlek. För att hjälpa upp denna brist har man sökt få de vid GV belönade förslagen accepterade även på andra verkstäder. Tyvärr har det emellertid visat sig att det är svårt att få andra fabriker intresserade av utomstående förslag.

Övering. Boye föreslog, att man skulle börja med riktad förslagsverksamhet och t. ex. börja med att göra propaganda för skyddsförslag. Efter en tid kunde man t. ex. övergå till att göra propaganda för förslag rörande transportproblem och sedan efter hand ta upp områden, där det bör finnas möjligheter att komma med förslag. Ing. Drakenberg betonade, att förslag som avser arbetsbyten och transporter kan medföra stora inbesparingar med ty åtföljande högre belöningar.

G 27/9 1960.

Roll, att man i en bostadsfastighet i grannskapet lyckats hyra en mindre kontorsvåning omfattande 16 rum. Till dessa lokaler har systemsektionen och Dmi flyttat.

Ing. Hedman omtalade, att genom den planerade utbyggnaden av verkstaden kommer endast provrummet att få mera plats. Någon ökning kommer således ej att ske på mekaniska avdelningen och förbindningsavdelningen.

MÖ 19/9 1960.

Alla hade gått

Telefonen ringde på centralregistret. Klockan var över fyra och alla hade gått för dagen. Endast en städerska fanns i lokalen.

Det fortsaste att ringa — signal efter signal. Då tröttnade städerskan på oljudet, grep luren och svarade. Samtalet formade sig sålunda:

— Hallå!

— Det är Andersson. Finns det några valsbockar i lager?

— Nej, dom har gått hem allihop.

SÖ-fabriken expanderar: Flera produkter tillverkas

Söderhamnsfabrikens tillverkningsprogram kommer att utökas, kunde disp. Ericsson omtala vid SÖ:s företagsnämnds sammanträde den 28 september 1960. Den kraftiga och snabba uppgången har gjort att vissa om-disponeringar av tillverkningen vid de olika enheterna måst företagas. Till SÖ har tillverkningen av stämpelur överförts från GV och från HF har SÖ fått övertaga nätmateriel i form av kopplingsboxar och kopplingsplintar. Överflyttningarna har redan påbörjats. Så är t. ex. detaljförrådet till tidstämplare så gott som helt överflyttat och under hösten kommer monteringen av program- och stämpelverk att påbörjas. Beträffande den nya nätmaterielen har man här redan kommit i gång med fyllning av kopplingsboxar. Monteringen kommer att påbörjas inom den allra närmaste tiden.

Övering. Mohlin nämnde, att överflyttning till SÖ av ytterligare en produkt nu var aktuell. Då såväl utrymme som personella resurser är mycket ansträngda vid HF har det befunnits lämpligt att flytta över denna produkt – jacklister – till SÖ, där ju fortfarande kapacitet finns ledig. Jacklisterna används i både 500-väljare- och KV-väljarsystem och är följaktligen en stor artikel. Denna artikel kommer att medföra en ökning av SÖ:s budget med 15–20 % räknat i varor. Övering. Mohlin ansåg det vara för tidigt att säga om ökningen i personal skulle bli av motsvarande storlek.

Verkstadsklubbens ordförande, hr Gullvar Bengtsson, uttryckte sin stora tillfredsställelse över att inläggningen vid SÖ nu ökat och att man återigen går mot full sysselsättning. Han hoppades att man skulle kunna klara den kraftiga uppgången.

Beträffande arbetskraftsfrågan nämnde övering. Mohlin, att man bedömt möjligheterna att få folk i Söderhamn som gynn-samma. Han väddade emellertid till de anställda att uppmana vänner och bekanta att ta anställning vid LME.

Disp. Ericsson omtalade, att man genom en kampanj i ortspressen skall söka få folk till fabriken. För detta fordras emellertid bostäder och främst då inackorderingsrum, varför disp. Ericsson väddade till de anställda att upplåta rum till nyanställda arbetare. Speciellt har det visat sig svårt att få rum för flickor.

Hr Bengtsson nämnde, att Söderhamns stad nu håller på att iordningställa ett bostadsområde bredvid fabriken. LM-anställda har här möjlighet att få bostäder och han hoppades detta skulle underlätta möjligheterna att få folk till fabriken.

Övering. Mohlin omtalade, att man även i Katrineholm har satt i gång en stor kampanj för att få folk och därvid – genom meddelande i avlöningskuverten – väddat till de anställda att hjälpa till med rekryteringen. Nämnden enades om att tillämpa samma system vid SÖ.

Yrkesutbildning

Hr Bengtsson framförde ett önskemål om att LM i sin Söderhamns-fabrik borde in-rätta en inbyggd yrkesskola, en s. k. B-skola. Ing. Gunnar Eriksson svarade härpå, att företaget varit i intim kontakt med yrkes-skolerektorn i Söderhamn för att söka lösa detta problem. Den verkstadsskola som i dag finns vid SÖ är så uppbyggd, att den teoretiska utbildningen sker i samarbete med Söderhamns Stads Verkstadsskola i deras lokaler. Denna undervisning är fullt i nivå med vad man kan kräva. Den praktiska undervisningen sker däremot inte i sluten avdelning, vilket är fallet vid en inbyggd yrkesskola. Eleverna går i stället några månader i taget hos de olika förmännen i verkstaden.

För att kunna inrätta en sluten avdelning för lärlingsutbildning erfordras en lokal på ca 200 m². En sådan lokal finns tyvärr ej vid SÖ. En sådan verkstad skall enligt bestämmelserna utrustas med 4 supportsvarvar, 2 pressar, 1 kipphyvel, 2 bormaskiner och 1 slipmaskin. Enligt undersökningar som ing. Eriksson gjort kommer utrustningen att betinga ett pris av 75 000 kronor.

Hr Bengtsson ansåg det angeläget att man fortsatte undersökningarna, så att man om några år kunde få en inbyggd skola. Disp. Ericsson deklarerade företagets stora intresse i denna fråga och lovade att arbeta på en lösning av lokalfrågan.

Förslagsverksamheten

Ing. Erling omtalade, att förslagskommittén behandlat fyra förslag, varav tre nya. Ett av dessa bordlades och tre belönades med tillsammans 1 700 kronor. Ett av förslagen belönades med hela 1 500 kronor, vilket är det högsta belopp som betalats ut för ett och samma förslag vid Söderhamns-fabriken. Detta förslag var inlämnat av hr A. Jansson och avsåg förenklad hopsättning och montering av snörledare på tallrik till 500-väljaren.

SÖ 28/9 1960.

Forts. från sid. 2

Vad gäller möjligheterna att få tag i och behålla önskvärd arbetskraft ansåg dir. Westling lösningen till detta problem ligga i att man kan erbjuda de nyanställda lämpliga bostäder, främst då familjebostäder. Möjligheterna att skaffa familjebostäder är fortfarande helt obefintliga, vilket har föranlett Sieverts Kabelverk att hyra möblerade rum och en del personal har man nödgats förlägga i baracker.

Konjunkturbilden börjar nu få en något annan nyans i och med att vissa nedgångstendenser förmärks i USA. I Europa har man däremot ännu ej haft några liknande tendenser utan här fortsätter konjunkturste-geringen alltjämt. Skulle en nedgång även inträda i Europa kommer detta inte att medföra någon omedelbar fara för sysselsättningen på Sieverts Kabelverk, då man för närvarande har ganska små färdigvarulager. Man kommer således i en sådan situation att ha möjlighet att arbeta på lager. Dessutom har bolaget för närvarande en god likviditet, som tillåter en lagerökning.

Dir. Nymanson omtalade, att det varit synnerligen svårt att hålla produktionen av lacktråd uppe just beroende på bristen på arbetskraft. Kapaciteten har således inte varit utnyttjad till mer än hälften.

Dir. Westling omtalade, att detta föranlett LME att meddela Televerket att dessa måste göra sina inköp av lacktråd i utlandet, men även där har det blivit allt svårare att få tag i lacktråd. Svårigheterna att få folk till lacktrådsavdelningarna beror främst på att man här måste arbeta i treskift.

Dir. Westling kunde vidare omtala, att en del lacktrådsmaskiner överförts till LME:s Karlskrona-fabrik, som redan tidigare har ett antal liknande maskiner. Svårigheterna att få arbetskraft är inte så accentuerade i Karlskrona som i Stockholm, varför man räknar med att kunna bemanna maskinerna i Karlskrona.

Svårigheten att få treskiftsarbetare torde bero på att man i en storstad inte vill ha nattarbete. Vid Sieverts Kabelverks fabrik i Öregrund har det däremot visat sig gå bra. Där kör man för närvarande fyra skift.

Hr Gröningsson verifierade dir. Westlings farhågor vad gäller nattarbete i en storstad. Han ansåg, att det var mycket svårt att få den erforderliga sömnen med en storstads alla ljud under dagen.

SKV 8/9 1960.